

İŞÇİNİN SESİ

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Yıl: 6, Sayı: 97-98
25 Haziran 1979

IMF'ler burjuvaziyi kurtaramaz!

Geçtiğimiz günler, ülkemizde süregiden ekonomik, toplumsal, siyasal bunalımın yeni bir evreye ulaştığı, ülkemiz açısından canalıcı önemde kararların alındığı günler oldu.

Emperyalist finans merkezlerinin kredi muslukları, şirihli bir sopayla dokunulmuş gibi açılıverdi.

Önce Amerikan Senatosu 1979 yılı içinde Türkiye'ye 50 milyon dolarlık, Temsilciler Meclisi de 100 milyon dolarlık bir "yardım" yapmaya karar verdi. ABD Kongresinin bu kararı bir "yeşil ışık"tı. Arkasından Paris'te yapılan OECD toplantısında 14 emperyalist ülke Türkiye'ye 1 milyar doların aşkın kredi açmaya hazır olduklarını bildirdiler. Bu sayı emperyalist ülkelerin az ve orta gelişmiş kapitalist ülkelere bu güne dek açtıkları en büyük krediyi oluşturuyordu.

Emperyalist kredi musluklarının böylesine açılmasını sağlayan etkenler neydi? Bir buçuk yıldan fazla bir süredir yılan hikayesine dönen IMF-Türkiye anlaşması nasıl böyle yıldıırım hızıyla sonuca bağlanıverdi?

Bu sorunun yanıtı iki uçlu. Birincisi, İran olaylarıyla emperyalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'da iyice sarsılan konumu. İkincisi Türkiye ekonomisinin "çok

me" noktasına gelmesi ve "zayıf halka" Türkiye'nin her ne pahasına olursa olsun "kurtarılmaya" zorunluluğunun kapitalist dünyaya kendini dayatmasıdır. Bu koşullarda, sosyal demokrat Ecevit Hükümeti emperyalizme can alıcı önemde ödünler vermeyi göze almış, emperyalist ülkelerle Sultan Vahdettin usulü anlaşmalar yapmaya boyun eğmiştir.

IMF-Türkiye anlaşmasına göre, emperyalist finans merkezlerinin "güvenilir" uzmanlarından oluşacak bir "akıl adamlar kurulu" Türkiye için beş yıllık bir "istikrar programı" hazırlayacak. Türkiye bu programa uyduğu sürece emperyalist krediler sürecek, yoksa kesilecek. Ecevit Hükümetinin kurulduğu günden bu yana tekelci burjuvazinin "finansman gücünü", "döviz sıkıntısını" gidermek adına çalmadık kapı bırakmaması, emperyalizme tam bağımlılık anlaşmasıyla noktalandı.

IMF ile anlaşmanın bağlanması, kredi musluklarının açılmasıyla birlikte Ecevit Hükümetini düşürme çabaları da yoğunluk kazandı. Demireller, Türkeşler, sosyal demokrat Ecevit Hükümetini "Türkiye'yi satmak"la suçlayarak saldırıya geçtiler. Ecevit Hükümeti emperyalist kredilerin açılabilmesi için "ateşten alınması gereken tüm kestaneleri" toplamış, yığınların önünde ipliği iyice pazara çıkmıştı.

IMF'nin enflasyon oranı yüksek kapitalist ülkelere uyguladığı "tedavi yöntemi" ücretleri, taban fiyatlarını dondurmaktır. Dış borçları artmış, döviz geliri düşük ülkelere uyguladığı yöntem ise yüksek oranlı devalüasyonudur.

Devalüasyonun ilk dolaysız sonucu fiyat artışlarıdır. Türkiye'de fiyat artışları zaten "akıl almaz" düzeyde. Her ay bir önceki ayı aratıyor. 1979 yılının ilk dört ayında fiyat artışları yüzde 4,7, 4,8, 5, ve 7,8 olarak gerçekleşti. İlk dört aydaki artış toplam olarak yüzde 24,5'i buluyor. 1978 yılının aynı döneminde ise bu oran (gene görülmemiş bir oran olmakla birlikte) yüzde 17,5. "Halkçı" Ecevit Hükümetinin dayattığı yüzde 80'lik devalüasyondan sonra fiyat artışlarının hangi oranlara fırlayacağı ise hayal gücümüzün sınırlarını aşiyor.

Böyle bir dönemde IMF'nin önerileri doğrultusunda ücretleri dondurmaya kalkışmak ateşin üstüne benzinle gitmeye benziyor. Ecevit Hükümetinin "çöken kapitalizmi kurtarıyorum" derken aldığı önlemler devrimci

durumu hızla tırmandıracak bir kamçıdır.

Türkiye'de yaşanan olaylar, yaşamın kendisi devrimcilerin önüne son-suz olanaklar koyuyor. Ülkemizin yıllardır içinde kıvrandığı bunalımdan, işçi sınıfı, emekçi yığınlar için tek çıkış yolunun devrim olduğunu yığınların bilincine çıkarabilmenin nesnel koşullarını yaratıyor. Sosyal demokrasiyi yaşamın kendisi deşifre ediyor. Bu olanakları değerlendirebilmek, yığınların, burjuvazinin her eylemiyle artan öfkelerini devrim yatağına akıtabilmek önce devrimci saflardan her türlü oportünizmi temizleyebilmekle bağlıdır.

Lenin'in dediği gibi burjuva ideolojisi işçi sınıfının içine de sızmaktadır. Çünkü bu sınıfı ötekilerden ayıran bir Çin Seddi yoktur. Bizi kesin utkuya götürecek olan tek güç ise yığınların sosyalist bilincidir. Bu bilinci "bulandırarak", işçi sınıfına, yığınlara devrim hedefini gösterecek yerde, burjuvazinin kuyruğunu gösterecek açık, gizli her türlü oportünizme karşı savaş bugün her zamankinden daha önemlidir. Ülkemizde devrimci durum vardır ve herşey öznel ögenin oluşturulmasına bakıyor.

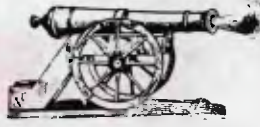

İçindekiler

- s. 1 IMF'ler burjuvaziyi kurtaramaz!
- 2 İşçinin Sesi okuyucu mektupları
Burjuvaziye güzel bir yanıt
- 3 İdeolojik savaşım tüm görevler arasında ana halkadır
Aliye P. Atılgan
- 4 15-16 Haziran işçilerin kendiliğinden ayaklanmasıdır
- 5 'Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye' kitabına yöneltilen 'eleştiri'ler oportünizmin aynasıdır.
Emine Engin
- 7 Ezilen uluslara ayrılma hakkı tanınmadan ulusal sorunda devrimci tutum olamaz
Süleyman Sakalı
- 9 Parti örgütlerinden (Atılım, 1 Haziran 1979'dan) Politik sergileme (Atılım, 1 Haziran 1979'dan) Parti sıralarının arılığı (Atılım, 1 Haziran 1979'dan) Leninçi Parti ilkeleri V. Aşanin
- 10 Seçim platformunda birleşmeyen Yuro-komünistler 'başka şeyler' de birleşiyorlar Ayla Antepli
- 11 Yunan işçavaşı unutulmayacaktır SALT II: Sovyetlerin ardıcıl Leninçi politikasının ürünüdür
- 12 Yaz Taarruzu başladı Vladimir Alexandrof Sovyet dış politikasını anlattı

15 günlük devrimci işçi gazetesi Sahibi: İngiltere Türkiyeli İlerici Birliği.
Masrafı: 30p
Yıllık abone: 10£ (sterlin)
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 56, Mansfield Rd. Ilford, Essex, England
Baskı: Anvil Printers Ltd (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKUYUCU MEKTUPLARI

İşçinin Sesi bu sayfasını okuyucu mektuplarına ayırıyor. Savaş alanlarından göndereceğiniz mektuplarınızı bekliyoruz.

Neye karşı faşist tırmanış?

İşbirlikçi tekeli burjuvazi işçi sınıfımızı, halkımızı amansız sömürüyor. Buna karşı iş, ekmek, özgürlük savaşını geniş yığınları sarıyor. Emperyalizmle kucaklaşan tekeli burjuvazinin egemenliğini devirmek, sosyalizme açılan ileri demokratik Türkiye için işçi sınıfının öncülüğünde halkımızın savaşımı yükseliyor. Türkiye'nin zenginlikleri üzerine taht kurmuş bir avuç sömürücü zümre Koçlar, Narinler, Eczacıbaşlıları bu devrimci savaşı boğmak, talanlarını sürdürmek için faşist tırmanışı körük-

luyorlar. Bir yandan devrimci savaş güçleniyor, öte yandan da karşı-devrim, faşizm tehlikesi artıyor.

Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısından kaynaklanan ya ileri demokratik halk devrimi ya faşizm ikilemi varken, devrim kaçığı oportünistler devrimci durumun varlığını inkâr ediyorlar. Oportünistler faşizmin tırmanışından söz ediyorlar. Peki, bu faşist tırmanış hangi harekete karşı bir tırmanıştır. Niçin burjuvazi kolayından iktidarda kalabileceksin, karşısında devrimci bir hareket görmese faşizme hazırlansın? Oportünistlerin yığımlardan sakladığı devrimci durumun varlığını burjuvazi, emperyalist güçler görüyor. Durmadan Türkiye'nin "kurtuluşu" diyerek kendi "kurtuluşu" faşizme hazırlanıyor. Lenin şöyle diyor: "Britanya savaş öncesinde dünyadaki tüm ülkelerden çok daha geniş özgürlüğe sahipti ..., çünkü orada devrimci hareket yoktu ... kapitalistler eğer zora başvuruyorlarsa bu onların devrimci hareketin geliştiğini, zora başvurmadan başka kurtuluş yolu olmadığını hissetmesindendir" (Toplu Eserler c. 24, s. 240).

Behice Boran Yürüyüş'te "Türkiye'nin daha doğrusu egemen güçlerin önünde iki seçenek var" diyor. Burjuvaziye akıl hocalığı yapanlar, işçi sınıfımızın 1968'den

bu yana gitgide kabaran devrimci savaşını görmezlikten geliyorlar. Bir de Türkiye'de işçi sınıfı ve onun seçeneği var. Yadsınamayacak şudur ki Türkiye bir yandan faşizmin tırmandığı diğer yandan devrimci durumun giderek olgunlaştığı bir buhar kazanıdır.

Boran seçenekleri de şöyle sıralıyor: Birincisi açık faşizm olmayan ama sol üzerindeki baskıların sürdürülmesi, ikincisi de açık faşizm. Peki bu baskılar neye karşı? Niçin burjuvazi faşizmi seçer? Oportünistlerin cevaplamadığı bu sorunun yanıtı devrimci durumun varlığı, giderek olgunlaştığıdır.

İşçi sınıfımızın biricik Marksist-Leninist partisi TKP halkımıza utku yolunu gösteriyor. TKP Genel Sekreteri İ. Bilen şöyle diyor: "Gelişmeler bir gerçeği gözler önüne seriyor: Türkiye'yi içinde bulunduğu derin bunalımlardan, halkımızı işsizlik, pahalılık burgacından, emperyalizmin boyundurduğundan kurtaracak olan işçi sınıfının hegemonyasında halkın devrimci erkidir" (Atılım 1 Şubat 1979).

Londra'dan bir işçi

Burjuvaziye güzel bir yanıt

Son günlerde sermayenin saldırıları yoğunlaştı. İzmir'de 45 demokratik yığın örgütünün ortak yayınladıkları basın açıklaması bu saldırılara emekçilerin güzel bir yanıtıdır. Açıklamayı tümüyle veriyoruz:

Son günlerde tekeli burjuvazinin örgütü "TUSİAD"ın basın ilanları çıkıyor. Sermayenin "çıkış yolu"nu söylediler. Şimdi de ulusun kendilerine "neyi beklediğini" yazıyorlar. Bu ilanlar, kendilerinin yarattığı bunalımın yükünü emekçilerin üzerine daha da yıkmak için yeni bir saldırıdır. Sömürülerini, baskı ve zulmlerini daha da artırmayı amaçlamaktadırlar. Çünkü, enflasyonların, devalüasyonların, hayat pahalılığının, işsizliğin, yokluğun, açlığın, baskı ve zulmün yaratıcıları bizzat kendileridir. Bunalımın nedeni, ülkemizin emperyalizme bağımlılığından kaynaklanmaktadır. Çünkü:

- Türkiye dünya kapitalist sistemi içerisinde.
- Türkiye, emperyalist tekellerin malları için yüksek kar sağlayan sürüm pazarıdır.
- Türkiye, emperyalist tekeller için ucuz işgücü ve hammadde pazarıdır.
- Türkiye'nin uçan kuşa borcu vardır. İç ve dış borçların toplamı 300 milyara yakındır. Alacaklı emperyalist devletlerin kurdıkları "konsorsyum" Türkiye bütçesine yön verir, denetler.
- Bugün ülkemizde yabancı firmaların sayısı 120'yi aşkındır.

Bunlar yerli tekellerle, holdinglerle içli dışlıdır. Ortaktır. Bu yabancı firmaların ve işbirlikçilerinin arkasında bunların çıkarlarının bekçisi emperyalizmin askeri, ekonomik, politik, kültürel kuruluşları vardır. NATO, IMF, Dünya Bankası vardır.

Türkiye'de montaj endüstrisi vardır. Bunlar teknoloji transferi, patent, lisans adı altında dışarıya döviz akıttır. Üretimleri için kullandıkları ara malların %50'den faz-

lasını ithalatla sağlarlar. Böylesi dışa bağımlı bir endüstriye kendilerinin belirttiği gibi 5 milyarlık ithalat da yetmez.

Türkiye'de bugün 49 banka, 5000'e yakın banka şubesi vardır. Bu bankaların belli başlıları emperyalist tekellerle işbirliği içindedir.

- Bugün Türkiye'de 100'e yakın holding vardır. En irilerinin sayısı 10 kadardır. Her yıl milyarlarca lira kar ederler. Bu yıl Avrupa'da en çok kar eden kuruluşlar içine de girdiler.

- Türkiye'de bu milyarlar kumanda eden 13 aile vardır. Bunlara bağlı toprak beyleri, ağaları vardır.

- Türkiye'de emekçiler üzerinde yoğun bir kapitalist sömürü vardır!

Tekeli burjuvazinin egemenliğine son vereceğiz

Ülkeyi bu durumlara sokanlar, yıllardır ekonomik ve politik gücü elinde tutan, bu emperyalizmin işbirlikçisi tekeli sermayedir. Onların iktidarlarıdır.

İşte son günlerde yayınladıkları ilanlar, tam bir yavuz hırsız örneğidir. Görünüşte hükümete, ama özünde işçi sınıfına, emekçilere, demokrasî güçlerine saldırmaktadırlar. İşçi sınıfını, demokrasî güçlerini suçlayıp "hür teşebbüs" dedikleri kapitalizmi övmekte ve savunmaktadırlar.

- Sanki, Türkiye, öteden beri, "hür teşebbüs" eliyle yönetildi, yönlendirilmemiştir.

- Sanki Türkiye'yi yaşadığımız güçlükler "hür teşebbüs" denilen kapitalizm değil de işçiler, köylüler, emekçi halk sürüklemiştir.

- Sanki yurt dışında çalışan işçilerimizin kazandıkları dövizler, yurt içinde işçilerin, köylülerin, ürettiklerini satarak sağlanan dövizler, "hür teşebbüs" değil de işçiler, köylülerin, ürettiklerini satarak sağlanan dövizler, "hür teşebbüs" değil de

işçiler, köylüler iç etmişlerdir.

- Sanki vergileri "hür teşebbüs" değil de, işçiler, köylüler, memurlar, esnaflar, zanaatkar kaçırmaktadırlar.

- Sanki gümrük indirimlerinden, vergi iadelerinden "hür teşebbüs" değil de, işçiler, köylüler yararlanmaktadırlar.

- Sanki devletin kanadı altında, "hür teşebbüs" değil de işçiler, köylüler, emekçiler emperyalizme bağımlı kılınıştır.

- Sanki enflasyon "hür teşebbüs" değil de işçiler, köylüler yarattıdır.

- Sanki faşist tırmanış, her türlü gerici, "hür teşebbüs" değil de işçiler, köylüler kollayıp gözetmiş ve ülkenin başına bela etmişlerdir.

- Sanki bölücülük maskesi altında halklar arasındaki düşmanlığı körükleyerek gerici, ırkçı, sovenizmi, zulmü körükleyen onları değildir.

Artık gözümüz açılmıştır... Milyonlarca harcıp gazete sayfalarını işgal edenlerin demokrasiyenin anlamadıkları bilinmektedir.

Türkiye bu dar boğazdan geçecektir. Mutlaka kurtuluşuna yönelecektir. Çaçımızda sömürünün ortadan kaldırılmasının yolları açıktır:

- Bu yol işçi ve emekçi sınıfların demokrasî, bağımsızlık ve sömürden kurtulmak savaşımından geçer.

- Bu yol emperyalizme bağımlılığa son vermekten geçer.

- Bu yol işbirlikçi tekeli burjuvazinin, toprak beylerinin egemenliğine son vermekten geçer.

Bir avuç asalağa karşı, milyonlarca insanın bu savaşımı er geç başarıya ulaşacaktır. Buna, tüm ilerici, devrimcilerin, yurtseverlerin işçi sınıfı öncülüğünde geç, eylem birliği ile varılacağına inanarak biz aşağıda imzaları bulunan demokratik kitle örgütlerinin temsilcileri, yirekten inandığımızı basına ve kamuoyuna saygı ile iletiriz.

İdeolojik savaşım tüm görevler arasında ana halkadır

**“Ortacılık
oportünizmin incir yaprağıdır”
Lenin**

Aliye P. Atılın

İdeolojik savaşım her zaman önemlidir. Proleter ideolojisiyle burjuva ideolojisi arasında bir orta yol yoksa, "...utkumuzu garanti edebilecek tek temel emekçi yığınların bilinci" ise, bu böyledir. "Ve herhangi bir ülkede sosyalist hareket ne denli gençse, sosyalist olmayan ideolojiyi güçlendirmeye yönelik her girişime karşı o denli daha enerjik savaşım verilmelidir" (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce Basım, c. 5, s. 386).

İdeolojik savaşımın bu önemi devrimci durumda daha da artar. Lenin, devrimci teori olmadan devrimci hareket olmaz sözünü, yığın çıkışlarının yükseldiği dönemlerde devrimci teori daha da önemidirdi fikriyle örtüyor. "...Yığınların kendiliğindenliğinin sosyal demokratlardan (komünistlerden -İ.S) yüksek derecede bir bilinç gerektirdiğini anlamayan" (Lenin, c. 5, s. 374) kendiliğindenci oportünistlere karşı savaş veriyor.

Devrimci durum sınıf çelişkilerinin bıçak gibi keskinleştiği bir dönemdir. Devrimci cephenin doğru bir savaş çizgisi izlemesinin önemini, karşı devrimci cephenin ise saldırılarının arttığı bir dönemdir. Devrimci etkusunun büyük ağırlığıyla özneğe bağlı olduğu devrimci durumda ideolojik savaşımın öneminin artması doğaldır.

Türkiye tarihinin en bunalımlı dönemini yaşıyor. 10 yılı aşkın bir süredir, inişli çıkışlı devrimci durum süregeliyor. Devrimci durumun barışçıl uluslararası koşullarda ortaya çıkması, dünya savaşı gibi bir etkenle bağlı olmaması onu böyle uzun bir sürece yaydı. Bir bakıma özneğe şans tanıdı, hala da tanıyor.

Ülkemizde devrimci durumun varlığı, ideolojik savaşımın önemini artırıyor. Ama yalnızca bu da değil. Bir de devrimci hareketin gençliği vardır. TKP 1920'de kuruldu ama oportünizm, likidasyon onu uzun bir süre yokluğa itti. Kadrolar çok büyük çoğunluğuyla gençtir. 1973'te birlikte yeni bir oluşum başlamıştır. Ve bu oluşum da devrimci duruma gözlerini açmıştır.

Anti komünizmin, anti-Sovyetizmin, ulusculuğun uzun yıllar, büyük ölçüde başboş at kosturduğu, devrimci hareketin genç olduğu ve istelik devrimci durum yaşayan bir ülkede, Türkiye'de, ideolojik savaşım

daha da özel bir önem taşıyor. Bu nedenle "...ideolojik savaşım yeni bir hız verilmesi... tüm görevler arasında ana halkadır" (R. Yürükoğlu, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* üçüncü basım, s.115) Bu görev, en son TKP'nin 3 haziran tarihli bildirisinde de açık bir biçimde dile getirilmektedir.

**Baş tehlike:
sağ oportünizm**

Burjuvazi çeşitli yöntemlerle, taktiklerle saldırıyor. Kanla, kurşunla, açık halk düşmanı taktiklerle de, sosyal demokrat ideoloji yoluyla, kuzu postuna girerek, ince taktiklerle de saldırıyor. Burjuvazinin saldırıları yoğunlaştıkça, onun beşinci kolu oportünizme karşı savaşın da önemi artıyor. Ülkemizde oportünizmin toplumsal tabanı küçük burjuvazidir. Küçük burjuvaların bir kesimi silahı zamanından önce alıp kendi dünyasına kapanıyor. Bir kesimi ise işçi hareketine sızıp, işçi sınıfını burjuvazinin kuşruğuna takma işlevi görüyor. İşçi sınıfını duru bir Leninci bilinçten yoksun bırakıyor. Tam işçi sınıfının tarihsel misyonunu yerine getirmesi için nesnel koşullar varken, devrimci durumda bu kuşrukculuk en büyük tehlikedir. Bu nedenle ana halka ideolojik savaşım, ideolojik savaşta da sağ oportünizmdir.

Avrupa'da Avrupa-komünistleri açıkça proleter diktatörlüğünü, proleter enternasyonalizmini reddettiler, doğrudan anti-Sovyet bir konuma geçtiler. Bu açık sağ oportünizmi seçmek, ayırmak kolay oluyor. Ama Lenin'in dediği gibi "modern uluslararası oportünizmin tipatıp aynı toplumsal ve siyasal içeriği, ulusal özelliklere göre kendini çeşitli yollardan gösterir" (Lenin, c. 5, s. 360). Aynı sağ oportünizm Türkiye'de daha değişik yansıyor.

**Oportünizmin
incir yaprağı**

Ülkemizde devrimci durum var. Yığınlarda devrimci bir psikoloji var. Leninizmin temel ilkelerini açıkça tepmek bugün Türkiye'de pek tutmuyor. Bu nedenle daha çok "Marksizm-Leninizm" sözlerinin kalktığı ardında ortacılık (sentrizm) ortaya çıkıyor. Lenin ortacılığı "oportünizmin incir

**“Açıklık açtığı yarayı
kendi iyileştiren bir kılıçtır”
Lenin**

yaprağı" diyor. Türkiye'de sağ oportünizme karşı kıyasıya savaşım için önce bu incir yaprağını kaldırıp, ayıpları açığa çıkarmayı öğrenmeliz.

Türkiye'de oportünistler proletarya diktatörlüğüne açıkça karşı çıkmıyorlar. Ama somutta,ileri demokratik halk devrimini utkuya götürmenin, oradan da proletarya diktatörlüğüne geçmenin yolunu tıkıyorlar. Devrimci durumun varlığını işçi sınıfına, yığınlara duyurmuyorlar. Nasılsa "her ortamda devrim ışığı gösterilir" diyorlar. Devrim ışığını göstermeye bu denli meraklı gözüküyorlar, devrimci durumu ağıza bile almıyorlar. Bu yoldan devrimci durumun yüklediği yeni görevlerden yan çiziyorlar. Lenin devrimci durumun varlığını yığınlara açıklamayı boşuna ilk görev olarak koymuyor. Bu devrimci durumda işçi sınıfına, yığınlara verilmesi gereken devrimci bilincin parçasıdır.

Proleter enternasyonalizmi de öyle. Sovyetler Birliği'ni ağızdan düşürmüyorlar. Ama kendi ülkelerindeki devrimci görevleri yerine getirmeyecek Sovyetler Birliği'ne gerçekte zarar veriyorlar. Türkiye gibi ulusu, belfalı, militarist bir NATO üyesi ülkede devrimin yolunu tıkayarak, "Sovyetler Birliği" ve "proleter enternasyonalizmi" sözlerini de incir yaprağına döndürüyorlar. Ve bu tutumlarıyla gerçekte gizliden ve derinden anti-Sovyet propaganda yapıyorlar.

Oportünistlerin ağzında Leninci genel doğrular içi boş birer balon gibidir. "Her türlü savaş biçimine hazır olmak gerekir" derler ama hazır olma zamanı gelir geçer, onlar hala bu genel doğruyu gevelemekle yetinirler. Hazırlığı biraz somut söyleyen oldu mu "göşist" diye yaygarayı koparırlar, onu gerçek göşistlerle aynı kaba sözlerle.

Genel sözler gevelemek, ortacılık biçiminde çıkan oportünizmin özelliğidir. "Sosyal demokrat ideolojiye karşı savaş gerekir" derler. Ama savaş yerine yalnızca bu sözü yinelerler. CHP hükümetinin ileri adımlarını desteklemek, geri adımlarına karşı çıkmaktan söz ederler. CHP hükümetinin değil ileri, "i" adının bile kalmadığı, sıkıyönetimler, olağanüstü hal yasaları, devalüasyonlar dayattığı bir dönemde bu söz emekçilerde boş yere "ileri adım umudu" yaratır. Oysa ülke işçi sınıfının, emekçilerin en çok kendi adamlarına umut bağlamaları, kendi güçlerine güvenmeleri

gerekten günler yaşar. Oportünistler işçi sınıfına böylece devrimci bilinç değil zehir saçarlar.

Ortacılık biçiminde çıkan oportünizmin bir de gizli anti-komünizmi vardır. TKP'den yana, hatta TKP'li görünür. Ama CHP başa gelince "koşullar değişti" gibi "diyalektik" bir kılıf bulup TKP'nin 1977 Konferans Raporunu geçersiz sayar. Öne sürülen doğruların içini boşaltır, Leninci özünü yok eder.

**İdeolojik savaşta öz
ve biçim ayrılmaz**

Oportünistler "ideolojik savaş ana halkadır" doğrusunu alır yinelerler. Ama sonra Leninci ideolojik savaş yerine düpedüz dedikoduculuk yaparlar. Bu biçim, onların verdikleri "savaş"ın ideolojik içeriğinin de aynası olur. Leninci ideolojik savaşın biçimi kapı aralarında kişilerle değil, yığınların önünde, açıkça, ana fikirlerle uğraşmaktır. Öze biçim birbirinden ayrılmaz. Nerede kulçılık biçiminde bir "savaş" yürütülüyorsa, orada "Leninci ideolojik savaş" sözcükleri oportünist görüşlerin el altından yayılmasına incir yaprağı olarak kullanılıyor demektir.

Gerçekten oportünistlerin sosyal demokrasiye karşı sözde "ideolojik" savaşları da CHP sayıtlarının, CHP'li belediye başkanlarının, ya da Ecevit'in kişisel dedikodusunun ötesine geçmez.

Ortacılığın "ilkesi" hoş gözükmez. Hoş gözükme için herşeyi söyleyebilir. İş eyleme geldi mi bildiğini okur. Sağ oportünizm baş tehlikedir der, sonra döner Leninci görüşleri savunulara karşı "kendi yöntemleriyle", dedikodu ve kulise ve kuralları, davranış yöntemlerini çığneyen yollarla savaş açar.

Türkiye bir küçük burjuvalar denizidir. Her biçimde, incir yaprağıyla örtülü ya da açık, eli silahlı ya da kırmızı karanfil, türlü oportünizm çıkacaktır. Kaçınılmazdır. Sorun işçi sınıfımızdan, emekçilerden bilincini bu zehirlerden arı tutmaktır.

İşçi sınıfımızın biricik partisi TKP'nin Leninci birliğinin gelişmesi, devrim hareketinin tüm sorunlarını Leninci ışınlarla aydınlatması, her türlü oportünizmi yenmede, Leninci sözleri oportünist ayıpları örten birer incir yaprağı olmaksın kurtarmada baş güvencedir.

Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

15-16 Haziran- işçilerin kendiliğinden ayaklanmasıdır

"Yığınlarla insan var. Bütün yapmamız gereken, kuyrukçu fikir ve kurallardan kurtulmak... ve böylece büyük devrimci sınıfa yaraşır temsilciler olduğumuzu göstermektir." (LENİN).

Türkiye'de 15-16 Haziran 1970'ten bu yana 9 yıl geçti. Biz daha devrimci durum var mı yok mu tartışıyoruz. Bu gün devrimci durumu reddetmek, dünden daha büyük günahdır.

15-16 Haziran 1979 şanlı bir yıldönümü. Ve bugün "şanlı" gibi bir dizi parlak sözlerle geçiştirilemeyecek denli önemli bir konuyu simgeliyor.

Lenin devrimci durumu daha yaklaşıken açıklıyor. Gelince geldi diyor. "Haydi yoldaşlar, ileri işçiler, devrimciler, emekçiler! Vuralım devirelim!" diye sesleniyor. Rusya'da Lenin, Bolşevikler yığınların gerçekten önünde yürüyorlar. Devrim ateşiyle yanan, tuttuğunu koparan Bolşevik yaklaşım Büyük Ekim Devrimi'nin utku yolunu döşüyor.

Türkiye'de 15-16 Haziran 1970'den bu yana 9 yıl geçti. Bu 9 yılda neler olmadı? Ne 1 Mayıs'lar, ne DGM direnişleri, ne Profilo'lar, ne Maden-İş grevleri olmadı? Biz daha hala devrimci durum var mı yok mu diye tartışıyoruz. İşte 1979'da, şanlı 15-16 Haziran olaylarının 9. yıldönümünde bu gerçeğin utancını duymalı, dersini çıkarmalıyız.

Devrimci durumun varlığını reddetmek için yeni "teoriler" kotalandı. Döneme devrimci durum diyebilmek için kendiliğinden ayaklanmalar olması gerektiği öne sürüldü. Böylece, devrimci durumun yüklediği görevleri atlamak için "teorik" kılıf bulundu. Ama ne güllüncü ki, bu çarpık kendiliğindenci teorilerin kör "ışığında" bile bakılsa, 15-16 Haziran 1970, devrimci durumun açık bir belirtisidir. Bu teorileri savunanların en azından Türkiye'de bir devrimci durumun geçmiş olduğunu söylemeleri gerekir.

Öznel öğeye düşen görev

Gelgelelim, soralım "15-16 Haziran neydi?" diye. Göreceğiz ki devrimci durumu reddetmek için yeni teoriler kataranlar kekeleyemeye başlayacaklardır. "Yığımsal çıkış." "Büyük işçi direnişi" "Sendikalar Yasasına işçi sınıfının yanıtı" .... Hayır. 15-16 Haziran kendiliğinden bir ayaklanmaydı. Burjuva gazetelerinin korkuyla attıkları manşetleri hatırlayalım: "İhtilal Provası." Biz aynı manşeti kuançla atalım ve anlatalım neden ancak bir provaydı. Kendiliğindenliğe karşı devrimci bilincin, örgütlülüğünün rolünü vurgulayalım.

Lenin şöyle diyor: "Ne alt sınıfların ezilmesi, ne de üst sınıflar arasında bunalım devrimi getirebilir. Eğer bir ülkenin pasif baskı durumunu aktif bir isyan ve ayaklanmaya çevirmeye yetenekli bir devrimci sınıfı yoksa, bunlar yalnızca o ülkenin çü-

15-16 Haziran, kendiliğindenci teorilerin kör "ışığında" bile bakılsa devrimci durumun açık bir belirtisidir.

riyesini getirebilir." (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce Basım, c.19, s. 223)

İşçi sınıfımız yeteneklerini çoktan ortaya koydu. 15-16 Haziran bunun önemli bir örneği. Üzerinden 9 yıl geçti. "Alt sınıfların ezilmesi" akıl almaz boyutlara ulaştı. "Üst sınıflar arasında bunalım" da görülmedik ölçüler aldı. Ama yine de çürüme belirtileri var. Örneğin, fiyatların %100 arttığı bir dönemde içki tüketimi de katıyola artıyor. Tekelci kapitalizmin çürümeyi örgütlemesi ve kendi yönetimleriyle "çözmesi" demek olan faşizmin mahmuz sesleri yükseliyor. Neden? Öznel öğenin geride, işçi sınıfının gerisinde kalmasından.

Devrimci savaşta eksikler, yanlışlar kaçınılmazdır. Bunları görmek düzeltmede yarı yoldur. Ama yeter ki görelim. Eksiklerin, yanlışların savunusuna geçmeyelim, savununun teorisini kurmayalım, kuyruk acısıyla doğruyu söyleyenlere saldırmayalım. Ülkemizde devrimci durum sürüyor. Yalnızca, patlayıcı maddeyi patlatmada öznel öğenin sorumluluğu arttı. Bugün devrimci durumu reddetmek dünden daha büyük bir günahdır.

Bugüne değin devrimci durumun varlığını yadsamak için yeni "teoriler" kotalanlar, Lenin'in devrimci duruma ilişkin sözlerini ağza almayanlar, şimdi de "Lenin'in belirttiği üçüncü gösterge yok, devrimci durum yok" diye kafa karıştırmaya çalışıyorlar. Devrimci durumun geldiğine sevinmeyenler, gitse sevinecekler.

Ama gitmedi.

Bir kez, "yığınların hareketliliğinde dikkate değer bir artış" olan "üçüncü" gösterge bugün Türkiye için geçerlidir. İzmir'de 100.000 lik 1 Mayıs bunun son örneği oldu. Önden önce Zonguldak, Bursa eylemleri oldu. Türkiye'de yığın eylemlerinde yalnızca kendi içinde göreceli bir duraklama oldu.

İkincisi, yığın eylemlerindeki az da olsa duraklama nesnel değil öznel nedenlerden doğdu. Burjuvazinin "ince" taktiğe geçmesi ve oportünizmin buna karşı ciddi ideolojik savaşa engel olması yüzünden, kendiliğindenlik eylem olarak değil CHP kuyrukçuluğu ve eylemlerde azalma olarak ortaya çıktı. Nesnel koşullar, patlayıcı madde, yani devrimci durum sürüyor.

Yığın eylemlerindeki kabarma devrimci durumun göstergesidir ama tek başına azalma devrimci durumun sonunu belirlemez. 1916'da Kautskiler de Avrupa'da devrimci durumu reddediyorlar. Lenin'e yığınların kuzu kuzu burjuvazi için savaşa gittiğini söylüyorlar. Yığınların bitkinliğinden, tükenmişliğinden "dert" yapıyorlar. Bunlara Lenin şöyle diyor:

"Baş engel, sınıf bilinçli işçilerin bir kesiminin sosyal emperyalistlere ve sosyal pasifistlere olan inancıdır. Bugünün ana görevi bu eğilimlere, fikirlerine, siyaset yöntemlerine olan inancı yoketmektir.

"Böyle bir girişimin, geniş yığın-

ların psikolojisi açısından ne denli sonuç verici olduğu, ancak her yerde, hem de en kararlı ve enerjik bir biçimde bu yönde ajitasyon propaganda yürüterek kanıtlanabilir. Artan yığın hoşnutsuzluğunun her türlü devrimci belirtilerine... en içten ve tutkulu destek vererek kanıtlanabilir." (Lenin, c.23, s. 211-12)

"Yığınlar nesnel ve öznel koşulların değme noktasında olduğu" için, toplumda "nesnel" hiçbir zaman öznelinden ayrı bulunamayacağı için Lenin yığınların devrimci ajitasyona açık olma derecesine büyük önem veriyor. Kendiliğinden yığın çıkışları azalmışsa, ama halk arasında hoşnutsuzluğun, egemen sınıfların yönetim güçlüklerinin nesnel temeli sürüyorsa, Lenin "devrimci ajitasyonu yap da, o zaman gör" diyor. 1917'de, "Avrupa'da var olan mezarlık durgunluğu bizi aldatmasın. Avrupa devrime gebe dir". diyor. (Lenin, c. 23, s.253)

Lenin'den daha çok örnek verilebilir. Ama sorun, tümüyle bir mantıksal yansıma sorunudur. Devrimi istemek sorunudur.

Yığınları örgütleyeceğiz

Konuyu yine Lenin'in sözleriyle bağlayalım. Ama biz oportünistlerin yaptığı gibi, Lenin'in 1905 devrimi yenilgiye uğradıktan sonraki sözleriyle bağlamayacağız. Gün o gün değil. Ülkemizde devrimci durum sürüyor.

Leninci saldırı görevlerinin tükenmedi ki stratejik bir geri çekilme başlasın.

"Genç savaşçılar daha cesurca, daha geniş ve hızlı bir biçimde tüm ve her türlü örgütlerimizin saflarına alınmalıdır. Bir an bile gecikmeden bu amaçla yüzlerce yeni örgüt kurulmalıdır. Evet, yüzlerce (...) kimse demesin ki böyle geniş bir örgütlenme görevini yerine getirmek için şimdi "çok geç"! Hayır, örgütlenmek için hiçbir zaman çok geç değildir...

Yığınlarla insan var ve biz insan kithı çekiyoruz. Bu çelişkili formül uzun bir süredir sosyal demokrat (komünist-İ.S) partinin örgütsel yaşamıyla örgütsel gereksinimleri arasındaki çelişkiyi dile getiriyor...

"Yığınlarla insan var. Bütün yapmamız gereken, kuyrukçu fikir ve kurallardan kurtulmak, insiyatif ve girişime tam alan açmak... ve böylece büyük devrimci sınıfa yaraşır temsilciler olduğumuzu göstermektir." (Lenin, c. 8, s.219-20)

İktidar
zor yoluyla
alınacak.
Liberal burjuvazi
bu denli
ileri gitmeye
hazır mı?
Hazırsa,
buyursun gelsin.
Biz
bu savaşında
hiçbir bağlaşıklığı
reddetmeyiz.
Ama
ideolojimizden
öğün vermeyiz

‘Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye’ kitabına yöneltilen ‘eleştiri’ler oportünizmin aynasıdır

Emine Engin

Bir söz vardır. "Şecaat arzederken merd-i gıpti sirkatin söyler". Bunun çingeneleri hor gören bir anlamı var. Oysa çingeneler çok yetekli, duygulu ve kalender insanlardır, birçok üstün yanları da vardır. Biz bu sözü çingenelere değil oportünistlere karşı kullanıyoruz. Yürükoğlu'nun "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabına yöneltilen, ama aynı zamanda işçi sınıfımızın öncüsü TKP'nin Konferans Raporunu delip geçen "eleştiri"ler, eleştirenlerin kendi oportünistliklerini sergiliyor.

Kitaba gelen, böylece Konferans Raporunun en temel Leninci fikirlerini de yerle bir eden "eleştiri"lerden önemli biri servenciliktir. Bu "eleştiri" iki noktadan kaynaklanıyor. Birincisi, işçi sınıfını bağlaşıksız savaşa sürmek, yani cephe ve eylem birliği sorunlarını atlamaktır. İkincisi, işçi sınıfını hazırlıksız iç savaşa sürmek, iç savaş kıskırtıcılığı yapmaktır. İki nokta da birbirleriyle bağlantılıdır. Ama biz burada yalnızca birincisini ele alacağız.

Kitapta cephe ve eylem birliği sorunlarına *doğrudan* ve *ayrıntılı* olarak değinilmiyordu. Bir kitapta herşeye doğrudan ve ayrıntılı olarak değinmek diye bir gereklilik yoktur. Değinilmeyen her konu da atlanmış olmaz. Ancak değinilen konuların mantıksal zincirini bozan bir dıştalama olmuşsa işte o zaman atlama vardır. Örneğin, yığın ve yığın eylemleri konusuna değinirken devrimci durumdan söz edilmezse, burada bir atlama var demektir. Çünkü yığın ve yığın eylemleri, ülkenin içinde bulunduğu durumun belirlediği kavram-

lardır. Yürükoğlu'nun kitabında böyle bir atlama yoktur. Tam tersine kitap, bugün Türkiye devrim hareketinin önündeki tüm sorunları, bu arada cephe ve eylem birliği sorunlarını da çözecek anahtar niteliği taşıyordu. Zaten "eleştiri" de böyle bir mantık atlamasından, ya da eylem birliğine kitapta az yer ayırmaktan çıkmıyor.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabına gelen eylem birliği sorununu atlama "eleştiri"si nereden çıkıyor?

Sorun liberal burjuvaziye ürkütmektir

Kitabın, devrimci durum hakkında erken sonuç çıkararak eylem birliğini atladığı öne sürülüyor. Derin oportünizm ve aynı zamanda TKP Konferans Raporuna gizli bir düşmanlık da burada kendini gösteriyor. Sorun cephe ve eylem birliği konularına kitapta ayrılan yerin azlığı çokluğu değildir. Kitabın ele aldığı konular içinde bir mantık atlaması da değildir. Sorun devrimci durumdan söz ederek liberal burjuvaziye ürkütmektir. Cephe ve eylem birliğini bu yoldan "atlıyor" olmaktadır.

Bir kez, devrimci durum hakkında erken sonuç çıkarılmıyor. Türkiye 1960'ların başından beri çalkalanıyor. 1968'den bu yana devrimci durum yaşıyor. Bu süreç içinde devrimci götürülebilir yükselişler özneğin zayıflığı nedeniyle kaçtı, kaçıyor. İşçi sınıfının öncü partisi TKP bu zayıflığı giderme yönelişiyle 1973 atılımını yaptı, likidasyondan çıktı. 1977'de Konferansı topladı. Konferans Raporu'nda devrimci durumu

bir bir belirtileriyle açıkladı. Ayrıca Türkiye'nin emperyalizmin zayıf halkası olduğunu vurguladı.

Yaşam Konferans Raporu'nda dile getirilenleri doğruladı. Zayıf halka daha da zayıfladı, devrimci durum daha da derinleşti. Ülkede, toplumda patlayıcı madde yoğunlaştı. Oportünizmin de aktif desteğiyle Ecevit hükümeti patlamaları yavaşlatı ama patlayıcı maddeyi boşaltmadı. Tam tersine getirdiği önlemlerle, tüm siyasetiyle emekçilerin yaşamını daha da güçleştirdi. Hoşnutsuzluğu arttırdı.

Bugün özel öge bu hoşnutsuzluğu örgütlü yığınsal devrimci eyleme dönüştürmek, devrimci durumu ilerletmek, ciddi faşist tehlikenin kökünü kurutmak gibi büyük ve tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Böyle kritik bir dönemde ve hem de devrimci durumun üzerinden 10'u aşkın sürecemeli yıl geçmişken daha hala erken sonuç çıkarmaktan söz etmek doğrusu oportünist girişkenliktir. Liberal burjuvaziye kaçırma için Leninci ideolojiden devrimci gerçeklerden ödün vermek, kuyrukçuluktur. Yürükoğlu yoldaşımız kuyrukçuluk yapmadığı, TKP Konferansı Raporu'nun temel Leninci fikirlerini CHP başa geldi diye rafa kaldırdığı için "eleştiriliyor".

Böyle "eleştiri"ler, binbir dedikodu, kulis ve karalamanın bulanıklığı içinde kısa dönemde "etkili" olabilir. Ama uzun dönemde akar geçer. Olgular direngendir. Mızrak çuvala sığmaz!

Hep yineliyoruz, bir kez daha yinelileyim. Lenin şöyle diyor: "...Tüm sosyalistlerin tartışmasız ve temel görevi, devrimci durumun varlığını yığınlara açıklamak, çapını ve derin-

liğini anlatmak, proleteryanın devrimci bilincini ve devrimci kararlılığını yükseltmek, ona devrimci eyleme çıkmasında yardımcı olmak ve bu amaçla devrimci duruma uygun örgütler kurmaktır". (Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım, c. 21, s. 216-217). İşte devrimci durumda en acil, en baş görevler bunlardır. Bunlar ilkeseldir. Bunları yerine getirmemek ilkelardan ödün, yani oportünizmdir. Yürükoğlu yoldaşımız kitapta bu açık seçik ilkesel doğruları koyuyordu. Eylem, eylem için örgütlenme, hepsi için burjuvaziye ve oportünizme karşı ideolojik savaşım, devrimci bilinç, bunun parçası olarak devrimci durumu açıklamak diyordu.

Sorunlara Leninci yaklaşıyorsak, konan bu görevlerin cephe ve eylem birliğini atlamadığını görürüz. Tam tersine bunlar eylem birliğine yolu açar. Proleter hegemonyasını sağlamanın ve güçlendirmenin yolu bu görevlerden geçer. Proleter hegemonyası olmadan ise devrimci eylem birliği, savaşkan bir cephe gerçekleştiremez.

Proleter hegemonyası proleteryanın devrimci bilinciyle, kararlılığıyla, örgütlülüğüyle ve eylemiyle gerçekleşir. Proleterya yalnızca sözle değil, eylemle de tüm halkın öncüsü, temsilcisi olarak çıkarak eylem birliğini sağlayabilir. Devrimci belgiler altında devrimci yığınsal eylemlerle proleterya liberal burjuvazinin nefessizliğini sergiler, hegemonyayı kurar.

Lenin, devrimci yığınsal grevler için "ajitasyonda yığınları kaldırmada ve birleştirmede ve onları savaşına çekmede proleter yönemi" (Lenin, c.18, s.105) diyor. Yani kimlerinin sandığı gibi "eylemin kendisi de ajitasyon niteliği gösterebilir" de-

ğil, devrimci eylem ajitasyonda proleter yöntemidir. Yine, "imza kampanyası, bir açık grevi, hatta bir miting" değil en başta yığılsal devrimci grev, miting, gösteri proleter ajitasyonu. Eylem birliği bu yoldan gerçekleşir. Proletaryayı devrimci eyleme çıkarmak işi ise doğru devrimci bilinç vermek, devrimci durumu müdelemek, yani kıyasıya ideolojik savaşın ana halkadır.

Eylem birliğinin ön koşulu

Lenin şöyle diyor: "İşçileri, köylüleri ve silahlı kuvvetleri bir başkaldırmaya hazırlamak için kendiliğinden büyüyen devrimci grevi bilerek desteklemede, güçlendirmede, geliştirmede ve pekiştirmede dikkatlerini toplayacaklar. Eğer grevler işçileri tüketiyorsa, dinlenmiş ya da 'taze' güçler savaşıma kaldırılrken, güçlerin bir kısmının dinlenmesini sağlamak için aralıklarla yürütülebilir. Daha kısa grevler çağrılmalıdır. Zaman zaman grevlerin yerini gösteriler almalıdır. Ama önemli olan grevlerin, toplantıların ve gösterilerin sürekli olması, tüm köylülüğün ve silahlı kuvvetlerin işçilerin inatçı savaşını bilmesi, kırsal kesimin en ıssız köşelerinin bile kentlerde huzursuzluk olduğunu, 'onlardan' halkın isyana kalktığını, ölüm kılım savaşını verdiğini, daha iyi bir yaşam, daha yüksek ücret,... için savaşmış olduğunu görmesidir. Kırsal kesimin için için kuzgunluğunun ve zorla bastırılmış humurlarının, bunun yanı sıra barakalardaki hoşnutsuzluğun işçilerin devrimci grevlerinde bir çekim merkezi bulmasının gerekliliği temeldir." (Lenin, c.18, s.476-477).

İşte eylem birliği için devrimci eylem odağı gerekir. Eylem birliği eylemin ön koşulu değil, eylem eylem birliğinin ön koşuludur. İşçi sınıfımız bu Leninci gerçeği kendi öz deneyleriyle de gördü. Bir düşünelim. Yığıl metalurji işçilerinin MESS'e karşı yürüttüğü şanlı grev sırasında neden köylerden torba torba tarhanalar geldi? Neden işçi köylü bağlaşıklığı küçük ama somut belirtiler gösterdi? Neden eylem birliği dayanışma komiteleri biçiminde örgütlenmeye başladı? Neden UDC belgisi gerçekten yığılları sardı? Neden proleter enternasyonalizmini somut gördük?

Maden-İş grevi sırasında kurdaki kentteki, uzaktaki yakındaki tüm emekçiler "bizimkiler" savaşıyor diyebildiler. Dayanışma, güven, savaş birliği somutlandı. Savaş yayıldı. İşçi sınıfının öncülüğü yaşamda somut ortaya çıktı. Öncü savaşa daldı mı yığıllar yığıldın ardından dizilmeye başladılar. Proleter hegemonyası ile eylem birliği böyle ayrılmaz bir bütündür. Proletaryaya devrimci eylemle Liberal burjuvazinin nefessizliği ni sergiler, tüm devrimci toplumsal güçleri çevresine toplar. Proletaryanın bunu yapabilmesi için de ideolojik savaş, ona duru bir devrimci bilinç verilmesi, devrimci durumun varlığının açıklanması, 'haydi er olan savaş meydanına' denmesi gereklidir. Liberal burjuvazi ürkecek diye proleterya, yığıllara devrimci gerçekler söyleyemese, hegemonya gerçekleştiremez.

"Proletaryaya hegemonyasını masa başında cephenin ön koşulu olarak dayatmaz" mış. Çok doğru. Ama proletaryaya hegemonyasını yaşamda dayatmazsa, kimseyi devrimci bir te-

melde masa başına oturtamaz. İşte bu nedenle devrimci eylem birliğini, savaşkan bir cephenin kurulmasını asıl atlayan, proleter hegemonyasını reddeden oportünist mantıktır. Oportünizm, cephe için ideolojik savaşını durdurur. Proletaryayı burjuvazinin hegemonyasına terkeder. Bu yoldan cephe gerçekleşse de ancak kuyrukçuluk temelinde olabilir. Bu yoldan savaşkan bir UDC gerçekleşemez.

İşte bunun için Yürükoğlu'nun kitabı tüm sorunlara anahtar niteliği taşıyordu. Cepheye ve eylem birliğine doğrudan ve ayrıntılı olarak değinmesi de onlara Leninci yolu açıyordu. Kitabı "eleştiren" mantık hem açlı, hem güçlüdür. Cephe ve eylem birliğini eylemin ön koşulu sayar, onlar için proletaryaya hegemonyasından, ideolojik savaştan

Öncü savaşa daldı mı yığıllar yığıldın ardında dizilmeye başlar.

ödün verir ama yine de birşey beceremez. Cephe ve eylem birliğini atlayarak, faşist tehlikenin her geçen gün artmasına neden olur. Eylemlerdeki duraklamanın bununla bağlı olarak faşist tehlikenin artmasının bir nedeni sosyal demokrat ideolojinin yaydığı uyusukluk, ötekisi de ona karşı savaşımı kesen oportünizmdir.

Faşist tehlikeyi yok etmenin yolu

Peki, tam faşist tehlike bu denli azımsanırken CHP'yi "kazanmak" için biraz ideolojik ödün hoş karşılanmaz mı? Hayır. Tam tersine. Faşist tehlike ekonomik ve toplumsal bunalımın ürünü olan devrimci durum temelinde doğuyor. Faşist tehlikeyi önlemenin tek yolu devrimci durumu ileri demokratik halk devrimine ulaştırmak için kararlı, sürekli devrimci savaşımdır. Cephe, eylem birliğini bu devrimci savaşım belirler.

İleri demokratik halk devrimi için bangi güçlerle bağlaşıklık kuracağız? Nesnel çıkarları ileri demokratik platforma uyan ve devrimci potansiyel taşıyan güçlerle bağlaşıklık kuracağız. Bu güçleri belirlerken ekonomist değil Leninci yaklaşım gerekir. Başka bir deyişle ana ölçüt devrimci potansiyeldir. Çünkü ileri demokrasi, anti-emperyalist, anti-tekelci, anti-faşist halk demokrasisi ancak devrim yoluyla gerçekleşebilir ve ancak bugünkü devlet aygıtını parçalayarak, bir halk diktatörlüğü yoluyla ayakta kalabilir.

Ana ölçüt devrimci potansiyel olunca ana bağlaşıklıklar da köylülük ve Kürt halkıdır. Ama bakıyoruz ki kimilerinin gözünde liberal burjuvazi, reformcu burjuvazi, Uğur Mumcu'nun

deyimiyle "çağdaş sağcılık" olan sosyal demokrasinin Türkiye şubesi ana bağlaşıklık oluşturmaz.

CHP toplumsal bir çorbadır. Ama başını tutan liberal burjuvazidir. İçinde tekelcilerin ilımlı kanadı da vardır. Tüm taktikler CHP'ye göre ayarlanmaya başladı mı, bundan nesnel olarak tek sonuç çıkar: bağlaşıklık siyasetinde devrimci olmayan burjuvaziye ağırlık vermek. Çünkü CHP'nin ideolojisi ve siyaseti, bu burjuvazinin çıkarlarını temsil ediyor. Çünkü CHP'de bu burjuvazi başı tutuyor. Çünkü CHP'nin tabanındaki köylü ya da Kürt emekçisinin çıkarları CHP'nin başını tutanlara taban tabana zıttır.

Gerçekten de CHP'ye "ilkesel" tutumdan söz edenler, herşeyi CHP üst yönetimine bağlıyorlar. Köylülüğü ve aydınları kazanmanın, hatta

şı cepheye gelmesi bile tarafsızlaştırılabilir.

Kürt halkı da Türkiye devrim hareketi için çok önemli, devrimci potansiyel taşıyan bir bağlaşıktır. Bugün büyük bir kırm tehlikesiyle karşı karşıyadır. Kürt halkının, hem ayrılmaya dahil kendi yazgısını belirleme hakkını en açık biçimde içten savunmak, hem de ayrılmaması için, birliğin savaşta ve savaş sonrasında, Türkiye ve uluslararası koşullar açısından sağlayacağı yararı anlatmak gerekir. CHP'ye "ilkesel" tavır takınılıyorsa bu savunulamaz, yalnız birlikten söz edilmeye başlanırsa, Kürt halkının güveni yitirilir, Kürt emekçisi sövenizmin eline bırakılır. Yağlaşan kıym önlenemez, tam tersine ona da suç ortağı olunur, çünkü o da "vatanın bölünmesine" karşı, "birlik" edebiyatı altında tezgahlanmaktadır. İlkesel tutum Kürt halkına olursa, o zaman kıymın ister istemez tezgahçıları arasında olan CHP üst yönetimi sergilenir. CHP'ye yanlış umut bağlamış Kürt emekçileri kazanılır. Ve yine CHP üst yönetimi ancak böyle yola getirilebilir.

İdeolojimizden ödün vermeyiz!

Şimdi buraya dek söylemeye çalıştıklarımızı bir özetleyelim. Birincisi, devrimci durumu açıklamamızın bağlaşıkları "ürkütüp" eylem birliğini atlamak olduğuna sananlar, devrimci gerçeklerden, Leninci ideolojiden ödün veriyorlar. Bu yüzden proleter hegemonyasını atıyorlar, böylece Leninci anlamda bir cephe ve eylem birliğini de atlamış oluyorlar. Bu oportünist cephe ve eylem birliği anlayışını savunanlar, ikincisi "kime karşı ilkesel tutum?" sorusuna da ters yanıt veriyorlar. İşçi-köylü bağlaşıklığını, Türk-Kürt halklarının birliğini, hatta neredeyse işçi sınıfının birliğini CHP üst yönetimi "kazanmak"la bağlıyorlar. Tüm cephe ve eylem birliği sorunu CHP yöneticilerine indirgeniyor. Böyle olduğu içinde, devrimci durum hakkında "erken" sonuç çıkarma, bu yoldan eylem birliğini atlama "eleştirisi" yönetiliyor. Dolayısıyla Yürükoğlu'nun "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabına gelen "eleştiriler", eleştirenlerin oportünist mantığını açığa çıkarıyor. Ve aynı zamanda, devrimci durum hakkında 1977'de somut sonuçları çıkaran TKP Konferans Raporu'na da derin bir düşmanlığı kanıtıyor.

Son olarak bir noktayı bağlayalım. Sakın yanlış anlaşılmasın. CHP ile cephe, eylem birliği yapılmasına ilkesel olarak karşı değiliz. Yalnızca diyoruz ki, biz Leninci ideolojimize sınırsız sarılsak, gereken devrimci ajitasyon propagandadan ödün vermeyelim de gerisi kolaydır. Lenin 1905 devrimi sırasında şöyle diyor. "İktidar zorla savaşarak ayaklanma ile alınacak. Kadetler bu denli ileri gitmeye hazırlar mı? Eğer hazırlarsa, buyursunlar gelsinler. Biz bu savaşında hiç bir bağlaşıklık reddetmeyiz" (Lenin, c.11, s.159). Bu sözü Türkiye'ye uygularsak, CHP, emperyalizme, tekelere, faşizme tehlikesine karşı devrimci savaşıma varsa, buyursun gelsin. Biz bu savaşta hiç bir bağlaşıklık reddetmeyiz. Ama devrimci ideolojimizden, siyasetimizden ödün vermeyiz!

Türk burjuvazisi ayaklanan Kürtlere bomba yağdırıyor. (30 Mart 1925 tarihli Cumhuriyet'ten)

Stüleyman Sakalı

"Yurdumuz zaman zaman gerileyen, ilerleyen ama giderek derinleşen bir süreç içinde devrimci durum yaşamaktadır".

"Devrimci durum olgunlaştıkça düşmanın her yönden saldırısı artar. O arttıkça, devrimci cephe de oportünizmle savaşın önemi artar".

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında R.Yürükoğlu devrimci durumda ideolojik savaşın artan önemini böyle dile getiriyor.

Bugün, ulusal soruna yaklaşım da oportünizme, proleter ideolojisiyle burjuva ideolojisiyi uzlaştırmaya çalışan ortacı görüşlere karşı savaş yeni bir önem kazanıyor. Çünkü Türkiye'de burjuvazinin saldırısının en yoğun olduğu bir alan da ulusal sorun, Kürt sorunudur. Türkiye'de Kürt halkının isterse ayrılıp devlet kurma hakkı olmalıdır demek, bugün yalnızca Türk ulusuna tanınmış olan bu hakkı Kürtlere de tanıyalım demek, burjuvazinin bütün şimşeklerini üstüne çekmek demektir. Böyle olduğu için de ayrılma hakkı üstünde çeşitli laf oyunları, komünist siyasetle burjuva siyasetini çeşitli biçimlerde bağdaştırma çabaları eksik olmuyor.

Leninci ilkeleri ödünsüz savunuruz!

Günümüzde Marksist-Leninist olduğunu söyleyen hiç kimse veya hareket, ulusların ayrılma hakkını açıkça yadsıyamaz. Bu nedenle oportünizm de, ancak ayrılma hakkı ilkesini "sözde benimsemek, özde yadsımak" biçiminde ortaya çıkabilir. Böyle olunca da zararı çok daha fazla olur. Çünkü bulanıklık güvensizlik tohumları eker. Ulusal sorunda bulanıklık yaratmak ise savaş arabasının tekerleğine çomak sokmaktır. Lenin, "ulusal sorunda psikolojinin ne kadar önemli olduğunu neden anlamıyorsunuz?" derken buna işaret ediyor (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce Basım, c. 19, s.499).

Türkiye'de sınıf savaşı keskinleşiyor. Hızlı kapitalist gelişme, yerli finans kapital egemenliği, devlet-tekelci kapitalizminin oluşması Kürt ulusunun ezilmesini, sömürülmesini yeni bir tarihsel temelde katmerleştiriyor. Kürt ulusal hareketi yeni bir ivme kazanıyor. İran'daki son gelişmeler bu hareketlenmeyi daha da hızlandırıyor.

Ezilen uluslara ayrılma hakkı tanınmadan ulusal sorunda devrimci tutum olamaz

"Ezilen ulusun sosyal demokratları (komünistler — İ.S.),

ezilen ulusların ayrılma hakkını savunmalıdır".

"Bu tezi benimsemeyen sosyal demokratlar (komünistler — İ.S.)

proletaryanın düşmanı ve en kötü cinsten sahtekarlar sayılmalı

ve partiden atılmalıdır". LENİN

Bu koşullarda bütün uluslardan işçilerin birliğini sağlamak, şovenizmi ezmek, Kürt halkının güven ve desteğini kazanmak için Leninci ilkeleri ödünsüz savunmak, açık konuşmak gerekiyor. Çünkü oportünist, ortacı görüşler en başta işçi sınıfının enternasyonal birliğini böler, Türk ve Kürt halkları arasında güvensizlik tohumları saçarak devrimci hareketi yenilgiye götürür.

Komünistlerin ulusal soruna yaklaşımı

Her türlü ulusal baskının varlığı işçi sınıfı için zararlıdır. Çünkü ulusal baskıların, ezilen ulusların varlığı, proletaryayı uluslara göre böler. Emek-sermaye çelişkisini bulandırır, gözlerden saklanmasını kolaylaştırır, halklar arasında düşmanlık, güvensizlik sokar. Proletaryanın, ana düşmana karşı bütün güçleri kendi çevresinde birleştirmesini, seferber etmesini engeller.

Emperyalizm döneminde tüm ulusların ezen ve ezilen uluslar olarak (kapitalist dünyada) ikiye ayrılması, proletaryanın enternasyonalist ruhta eğitilmesinin önemini bir kat daha arttırmıştır.

Bu nedenlerle komünistler, bütün uluslardan işçilerin birliğini sağlamak, proletaryanın sosyalizm savaşıyla ezilen halkların ulusal baskı ve sömürüye karşı savaşını bütünleştirmek için her türlü ulusal baskı ve ayrıcalığa karşı amansız savaşmalıdır. Lenin şöyle diyor:

"Emperyalizm, sermayenin ulusal devletler çerçevesi dışına büyümüş olması demektir; ulusal baskının, yeni bir tarihsel temel üstünde genişlemesi ve yükselmesi demektir. Dolayısıyla, bundan çıkarak, ... sosyalizm için devrimci bir savaşımı ulusal sorun üstünde devrimci bir programla bağlamalıyız" (Lenin, c. 21, s. 408).

Bu, hem uluslararası düzeyde ezen-ezilen uluslar sorunu açısından hem de belli bir devletin sınırları içindeki ulusal sorun açısından temel görevdir. Sosyalizm için devrimci savaşımı, devrimci bir ulusal programla birleştirmek! Bu program nasıl olmalıdır sorusuna geçmeden önce önemli bir noktaya değinmeliyiz.

Komünistler, ulusal sorunun kesin çözümünün sosyalizm koşullarında gerçekleşeceğini bilirler. Ne var ki, buradan yola çıkarak ulusal sorunun çözümünü "sosyalizme bırakan",

"sosyalist devrim herşeyi çözecektir" diyen görüşlere karşı çıkarlar. Bu görüşler baştan aşağı yanlıştır!

Türkiye'de kimileri "sosyalist devrim aşamasında olmayan bir ülkede işçi sınıfı partisinin programında ulusal soruna kesin çözüm olanaklı değildir" diyerek bu görüşü değişik biçimde ileri sürüyorlar. Bu oportünist bir görüştür.

Ulusal sorun, ulusların ayrılma hakkı, demokratik sorunlardır. Komünist partisinin minimum, demokratik programının parçasıdır. Kapitalizm koşullarında gerçekleşmesi çok zor olabilir, ama "gerçekleşmez", "gerçekçi değil" vb. gibi gerekçelerle ayrılma hakkının "ileri evrelere" atılması da kesinlikle olamaz.

Ayrılma hakkı ve demokratik program konusunda Lenin şöyle diyor:

"Demokratik programın maddelerinden biri olan ulusların yazgılarını çizmesi..." (Lenin, c.22, s.144) (abç).

"... yalnızca ulusların yazgılarını çizmesi istemi değil, fakat demokratik minimum programımızın bütün maddeleri..." (Lenin, c.22, s.147).

Şimdi, komünistlerin ulusal programı (ulusal sorun üstüne programı) nasıl olmalıdır sorusuna geçebiliriz. Lenin şöyle diyor:

"Bütün uluslara tam hak eşitliği; uluslara yazgılarını belirleme hakkı; bütün ulusların işçilerinin birliği — Marksizmin, bütün dünya ve Rusya deneyiminin işçilere öğrettiği ulusal program böyledir" (Lenin, c. 20 s. 454).

Stalin'de Bolşevik partisinin bu konudaki programını şöyle özetliyor: "1. Halkların ayrılma hakkını tanımak.

2. Söz konusu olan devletin içinde kalan uluslara bölgesel özerklik.

3. Ulusal azınlıkların özgürce gelişmelerini garantileyen özel yasalar.

4. Söz konusu devlet içindeki bütün uluslardan proleterler için tek, bölünmez bir kolektif" (Stalin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce Basım, c. 3, s. 58).

Özetlersek, işçi sınıfı kapitalizmi yıkma savaşında temel belgisi olan "Bütün ülkelerin proleterleri ve ezilen halklar birleşin" belgisini yaşama geçirebilmek için:

1. Her türlü ulusal baskı ve ayrıcalığa karşı, ayrılma özgürlüğü için savaşmalı,

2. Bütün uluslardan proleterlerin örgütsel birliğini gerçekleştirmeli.

dir, Türkiye'deki somut koşullar açısından bakarsak:

1. Kürt halkının ulusal baskıya karşı savaşıyla, proletaryanın emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşını birleştirebilmenin, Kürt halkının ayrılma hakkını laf oyunları yapmadan savunmaktan başka yolu yoktur.

2. Kürt halkının ayrılma hakkını savunmak, Türk ve Kürt proletaryasının örgütsel birliğini sağlamanın da vazgeçilmez bir koşuldur. Çünkü Türk proletaryasının enternasyonalist ruhta eğitimi olmadan bu birlik sağlanamaz. Bu birlik sağlanmadan da Türk proletaryası tek başına başarıya ulaşamaz.

Ulusal programın temeli

Ayrılma hakkı veya başka bir deyişle ayrılma özgürlüğü, egemen ulus şovenizmine karşı savaşın temel taşıdır. Lenin ve Stalin, ayrılma hakkını savunmayı her zaman ulusal programına başına almışlar, bunu özellikle vurgulamışlardır. Çünkü, birliğe giden yol bu hakkı savunmaktan geçer.

Ayrılma hakkını açıkça, ikircimsiz savunmak gerekir. Çünkü, genel olarak ulusların "eşit haklara sahip olmasını savunmak" ayrılma hakkını savunmak anlamına gelmez. Burada liberal-burjuvaziyle komünistleri ayıran ince bir çizgi vardır. Lenin şöyle diyor:

"... ezilen ulusların kurtuluşu politik alanda çifte bir dönüşümü içerir: 1. Ulusların tam eşitliği. Bu ... belli bir devletin içinde olup bitene ilişkindir; 2. Politik ayrılma özgürlüğü. Bu devlet sınırlarının ayrılmasına ilişkindir" (Lenin, c. 22, s. 322).

Açıkça görüldüğü gibi, var olan devlet sınırlarını hiç söz konusu etmeden de uluslara eşit haklar verilmesi, kardeşçe yaşamaları, baskıların kalkması vb. savunulabilir. Ne var ki, devlet sınırlarını söz konusu etmeden (ayrılma hakkını en başta savunmadan) yapılacak her türlü propaganda, burjuva ulusçuluğundan öteye geçmez. Lenin şöyle diyor:

"... yalnız ulusların genel olarak eşitliği değil (bunu Kokoşkinler de destekliyor) fakat aynı zamanda uluslara yazgılarını belirleme hakkı..."

Ve yine: "...bütün uluslara, yalnız genel

olarak eşit haklar tanımak değil, aynı zamanda devlet konusunda da eşit haklar, yani yazgısını belirleme, ayrılma hakkı tanımak" (Lenin, c.20, s.429 ve 453-454).

Buraya kadar söylediklerimizden şu sonuç çıkıyor: Ayrılma özgürlüğünü kayıtsız şartsız savunmadan, uluslara eşit haklar savasından söz etmek bir aldatmacadan öteye geçemez. Çünkü, devlet sınırlarını, ayrı devlet kurabilme hakkını söz konusu etmeyen eşit hakları liberal burjuvazi de benimseyebilir. Liberal burjuvazinin benimseyip benimsememesi açısından yapılan değerlendirmelere göre de çok "gerçekçi" bir hedeftir. Ama ne yazık ki bu tür bir hedef ileri sürerek ezilen ulus emekçileriyle, ulusal hareketiyle değil, ancak liberal burjuvazi ile cephe kurulabilir.

Ayrılma özgürlüğünü savunmak ayrılmayı savunmak değildir. Lenin şöyle diyor:

"Kendi yazgısını belirleme özgürlüğünü, yani ayrılma özgürlüğünü destekleyenleri ayrılıkçılığı destekliyorlar diye suçlamak, boşanma özgürlüğünü destekleyenleri aile bağlarının parçalanmasını destekliyorlar diye suçlamak kadar aptalca ve ikiyüzlüdür" (Lenin, c. 20, s.422).

Komünistler, ulusların küçük küçük ulusal devletlere parçalanmasını değil, onların kardeşçe, her türlü ulusal baskıdan kurtulmuş olarak, güçlü birliğinin sağlanmasını isterler. Ayrılma hakkını bunun için ödünsüz savunurlar. Bunu yalnızca bir kez söyleyip geçmezler çünkü ayrılma hakkını dilinin ucuyla, yasak savar gibi söylemek yetmez. Söylediğimizde içten olduğumuzu göstermek, pratiğe uygulamak, günlük propaganda ve ajitasyonu bu yolda yürütmek gerekir.

Komünistler somut duruma göre, ayrılma konusunda görüş belirtirler. Ve eğer ayrılma proletaryanın çıkarına olmayacaksa, ayrılmaya karşı çıkarlar. Ne var ki bu karşı çıkış kesinlikle zora dayanamaz. Ayrıca, bu tavrı alırken ezilen ulus halkını, proletaryasını bizim içten *olduğumuz* inandırması *olmamız* gerekir. Ayrılma hakkı uğrunda ödünsüz savaşmış olmamız gerekir. Lenin Norveç'in İsveç'ten ayrılması konusunda bunu şöyle belirtir:

"Örneğin, eğer Norveç'in İsveç'ten ayrılması Almanya ile İngiltere arasında kesinlikle bir savaş yaratacak olsaydı, Norveç işçileri *yalnızca bu nedenle* ayrılmaya karşı çıkmalıydı. İsveç işçilerinin ayrılmaya karşı çıkması hakkı, fırsatı ve bu yönde ajitasyon yapması ise *yalnızca*, Norveç'in ayrılma *özgürlüğü* için İsveç hükümetine karşı düzenli, tutarlı ve sürekli bir savaşım vermişlerse, sosyalistliklerinden ayrılmadan söz konusu olabilir. Yoksa Norveç işçileri ve halkı İsveç işçilerinin önerisini içten *saymazlardı, sayamazlardı*" (Lenin, c.23, s. 57).

Güvenini kazanmak gerekir

Bu çok önemli noktaya Kürt sorunu açısından özellikle dikkat etmek gerekir. Kürt halkı üzerindeki ulusal baskı toplu kıyım boyutlarına varmıştır. Dersim anıları, acıları daha çok tazedir. Türk burjuvazisi Kürt halkına sayısız kez vurmuştur. Ve proletarya hareketi geçmişte Kürt sorununu yok saymış, varsayınca da

yanlış tutum almıştır. Bunu İ.Bilen biyografisinde şu sözlerle açıkça belirtir:

"1925'te burjuvazi, TKP'ye saldırısını Kürt halkına karşı açtığı yığın sal, kanlı baskısıyla yanyana yürüttü. Partinin o zamanki yönetiminin bu kanlı olay karşısında tutumu, davranışı ne oldu? Olayı nasıl değerlendirdi? Tutarlı değildi, çelişkiydi, yanlışta olayı değerlendirmesi. Olaya, kökünden "gericilik" deyip çıktı. Böylece Kürt beyleriyle Kürt halkını bir tuttu, bunları bir kaba doldurdu. Ayırım yapmadı. Böylece burjuvaziyi, onun konumunu tutmuş oldu. Öte yandan, "Kürt beylerinin topraklarının ellerinden alınması"nı istedi. Ama bu belgi de soyut, yalıtılmış bir nitelik taşıyordu. Kürt halkının ana istekleri ele alınmıyor, ulusal ezgiye, kanlı kırama karşı çıkılmıyordu. Şevket Süreyya Aydemir gibilerin tutumu, burjuvaziyi desteklemekten başka bir şey değildi. Onların kuyrukçuluk politikası şovenlikle kaynaşmış oportünistlikleri bundan başka da bir sonuç vermezdi". (İ.Bilen, *Biyografi*, s.42)

Bu koşullarda en başta gelen görev, Kürt halkının ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunmaktır. Bunu yapmadan, bu yönde ardıcıl savaş yürütmeden, Kürt halkının güvenli kazanmadan ileri sürülen birlik çağrılarına Kürt proletaryası, Kürt halkı ne göze bakar?

Bunun, Kurtuluş Savaşı döneminde Kemalistlerin yaptığı birlik çağrılarından farklı olduğunu nasıl inanır? Burjuvazi de aynı "birlik" çağrılarını ileri sürerken komünistlerin liberal burjuvaziden farkını Kürt halkı somutta nasıl görecektir? Komünistlerin görevi, boş birlik çağrılarını ileri sürmek değil, ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunarak gerçek birlik yolunda adımlar atmaktır. Bu noktayı, bu psikolojiyi anlamadan, bunu benimsemeden ulusal soruna devrimci yaklaşım olamaz. Olsa olsa burjuvaliberal, "gerçekçi" yaklaşım olur.

Kürt sorununda bazı yanlışlar

Ezilen ulusların kendi bağımsız devletlerini kurma hakkını savunmadan Leninci olunamaz. Komünistler bu konuda Leninci ilkelere bağlıdır. Türkiye Komünist Partisi Programı şöyle diyor:

"Türkiye Komünist Partisi ulusların yazgılarını kendilerinin çizmesi konusunda Leninci ilkelere bağlıdır" (TKP Programı, s. 34)

Ne var ki bazı yayınlarda çıkan bazı yazılar bu ilkelere çelişiyor. Şimdi bu sözünü ettiğimiz yazılarda ki yanlış görüşlere kısaca değinelim.

En başta şunu belirtmek gerekir. Türkiye'de ulusal sorun deyince Kürt sorunu anlaşılır. Bunu başka biçimde anlamak, bu konuda bulanıklık yaratmak, en azından Kürt sorununu *küçümsemek* olur. "30'a yakın milliyet" yaklaşımıyla Kürt sorunu ele alınamaz.

Ayrılma hakkı konusunda da TANINMA evresi ve UYGULANMA evresi diye ayrımlar yaparak, kafa karıştırıcı yanlış görüşler ileri sürülüyor. Bu görüşe göre:

1. "Ulusların kendi yazgılarını kendilerinin çizmesi hakkının TANINMA, KABULLENİLME evresinde" "ulusların kendi ulusal devletlerine sahip olma hakkı"na karşı *çıkmalıyız*.

2. "Ulusların kendi ulusal devletlerine sahip olma hakkı" ancak "kendi yazgılarını kendilerinin çizmesi hakkı"nın UYGULANMASI evresinde söz konusu olur.

3. Bu nedenle Lenin 1914'de "Ulusların kendi ulusal devletlerine sahip olma hakkı" ALEYHİNDE günlük ajitasyonda bulunulmasını istedi."

Neresinden başlamalı?

Bir kez, ayrılma hakkı, yazgısını çizme hakkı, ulusal devletini kurma hakkı aynı şeylerdir. İkincisi, ayrılma hakkını tanımayan komünist değildi, hatta Partiden atılmalıdır diyen Lenin'in kendisidir. Öyleyse, bu hak ALEYHİNDE günlük ajitasyon ne demek oluyor? Bu, ayrılma hakkına karşı çıkmaktır. Lenin bunu nerede söylemiş, kime söylemiş?

Liberal burjuvazinin kuyruğuna takılanlar

Bu tür yanlışlımların, bu çabaların altında "ulusların kendi yazgılarını çizme hakkı" ile "ayrılma hakkı aynı değildir" görüşü yatıyor. Çünkü:

A. Ulusların yazgılarını belirleme hakkını ikiye ayırıyor:

1. TANINMA, KABULLENİLME evresi

2. UYGULANMA evresi.

B. Devlet kurma hakkı, ayrılma hakkı ancak UYGULANMA evresinde söz konusu edilebilir, deniyor.

Şimdi sormak gerekir bu evreler nelerdir? Neye göre ayrılıyor? Neden TANINMA evresinde ayrılma hakkına karşı çıkmak gerekiyor?

Komünistler ezilen ulusun ayrılma hakkını her zaman için tanırlar, savunurlar, bu yolda çalışırlar. Tanınması ve uygulanması için her zaman savaşırlar.

Bu böyleyken oportünistler Lenin'in söylediklerini de çarpıtıyorlar, ters, kendi mantıklarına göre yorumlu yorlar. Lenin, "proletaryanın sınıf savaşımının birliği devlet sınırları sorunundan çok daha önemlidir" derken ne demek istiyor? Bu açıktır. Lenin, sınırlar önemli değil, ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunmalıyız çünkü önemli olan proletaryanın birliğidir diyor. Bunu yapamayan partiden atmalıyız diyor. Kimileri ise, sınırlar önemli değil, öyleyse ayrılma hakkını, ayrı devlet kurabilme hakkını bırakalım bir kenara diyor. İki mantık birbirinin tam tersidir. Lenin ayrılma hakkını başa koyuyor, ötekisi kaldırıp atıyor. Nereye attığını göreceğiz.

Ulusal sorunun sonul çözümünün ancak sosyalizmde gerçekleşebileceğini yukarıda belirttik. Ne var ki bunu böyle söylemek, bizim bugün ulusal sorun programımızı EŞİT HAKLAR SAVAŞIMI'na indirgememizi getirmez. Çünkü ayrılma hakkını savunmadan ulusal sorunda devrimci bir program çizilemez. Bütün bunlar açıkken EŞİT HAKLAR SAVAŞIMI diye hedef belirlemek ve bu hakları sayarken içine ayrılma hakkını katmamak oportünizmden başka nedir?

İşçi sınıfımızın savaşkan öncüsü TKP'nin programı ulusal sorunun çözümünü eşit haklar savaşımına indirgemiyor. "Kapitalizm koşullarında eşit haklar savaşı ilk, zorunlu ve gerçekçi demokratik hedeflerden biri" olarak görülen bu indirgemeyi gerçekçilik adına yapıyor! Gerçekçi hedef ne demektir. Ayrılma hak-

kına "gerçekçi değil", "burjuvazi buna kesinlikle izin vermez" diye karşı çıkanlarla Lenin'in yaptığı tartışmaları yinlememiz gerekmiyor. Ancak şunu belirtelim. Ayrılma hakkı tanınması, uygulanması, benimsenmesi vb. kapitalizm koşullarında gerçekçi hedeftir.

Lenin şöyle diyor:

"Ulusların yazgısını çizmelerinin kapitalizmin sınırları içinde gerçekleşemeyeceği savı, mutlak biçimde, ekonomik anlamda, veya göreceli olarak, politik anlamda, yanlışlıktır.

Birinci durumda, teori açısından kesinlikle yanlıştır. İkinci durumda bu sav eksik, tam doğru değildir" (Lenin, c. 22, s. 144-145)

Ulusal sorunun "en son çözümü" ne demektir? Sınıfların, ulusların ortadan kalkmasıdır. Kimilerine göre sosyalizme kadar ulusal sorun bir eşit haklar savaşımıdır. Ama nasıl bir eşit haklar savaşımı? Yine onlara göre, ayrılma hakkını içermeyen bir eşit haklar savaşımı! "Gerçekçi" bir eşit haklar savaşımı! Bu, liberal burjuvazinin kuyruğuna takılmak, onun kabul edebileceği kadarını ileri sürmek demektir.

Sözde benimseyip özde yadsımak olmaz

Türkiye Komünist Partisi programı Kürt ulusuna ayrılma, kendi yazgısını özgürce çizme hakkını tanıyor. Program, bu konuda Leninci ilkelere bağlıdır. Programın Leninci ilkelerini çarpıtmadan savunmak bütün komünistlerin görevidir.

Ulusal sorun, Kürt sorunu bugün en fazla açıklık isteyen konulardan biridir. Her alanda olduğu gibi burada da bulanıklığa, Leninci ilkeleri sözde benimseyip, şu veya bu şekilde özde yadsımaya yer yoktur. Ayrılma hakkını savunuyormuş gibi görünerek aslında bunu burjuvazinin kabul edebileceği bir şekilde yorumlamak sınıf uzlaşmacısı bir tutumdur. Ortacı bir politiktir. Ve bugünkü, yükselen sınıf savaşımı, devrimci durum koşullarında özellikle zararlıdır.

Şöyle bağlayalım. Leninci politika, proleter enternasyonalizmi, ezen ulus komünistlerinin ulusal soruna savaşımında birinci görevlerinin ayrılma hakkını savunmak olduğunu öğretir. Bunu yapmadan yapılacak birlik çağrıları birlik değil bölünme getirir. Sözde birlik istemek ama özde birliği engellemek demek olur.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye

R. Yurukoğlu

William Pomeroy'un önsözüyle

Devrimci savaşımızın birçok önemli sorununa Leninci yanıtlar getiren bu kitabı gazetemizden isteyebilirsiniz.

Parti örgütlerinden

TKP yerel örgütleri 1 Mayıs öncesinde halkımıza Çağrılarla başvurdu. İşçileri, emekçileri, tüm demokrat, yurtsever güçleri 1 Mayıs bayrağını yükseklerde dalgalandırmaya çağırdı. TKP yerel örgütlerinin 1 Mayıs çağrısı yurdumuzun dört yanında geniş yankı uyandırdı. 1 Mayıs'ın önünü aydınlattı.

Zonguldak İl Komitesi'nin Çağrısı'nda şöyle deniyor: "... Hükümet, Ecevit, burjuva reformistleri, kapitalizm kurtarmak için bugün halka özveri çağırıyor yapıyor. Türkiye Komünist Partisi, işçi sınıfını ve emekçi halkımızı, iş, ekmek, özgürlük savaşında, emperyalizme, faşizme ve sömürü düzenine karşı savaşta özveriye çağırıyor. Partimiz, bunalımdan çıkış için tek yolu gösteriyor: Halkımızı işsizliğin, pahalılığın burgacından, emperyalizmin boyundurduğundan kurtaracak olan işçi sınıfının hegemonyasında halkın devrimci erkidir. Sosyalizme açılan ileri demokratik devrimdir.

Bunu başarmak için tüm ulusal, demokratik güçlerin eylem ve cephe birliği zorunludur. 1 Mayıs 1979 bu savaşta yeni bir halka olacaktır.

Bursa İl Komitesi, 1 Mayıs öncesinde halkımıza şöyle sesleniyor: "... Faşizm tehlikesi karşısında işçi sınıfının, tüm halkın birliğini savunmak, halkın yığınsal direnişini lemek. Günün sorunu budur. Sekter tutumları, küçük hesaplara, eylemsizliğe yer olamaz. Eylem birliğine karşı öne sürülen tüm gerekçeler bir yana bırakılmalıdır. Bütün güçler, 1 Mayıs'da faşizme geçit vermemek için omuz omuza seferber olmalıdır.

Partimiz, yığit işçi sınıfımızı, halkımızı, 1 Mayıs gösterilerine yığınsal ve örgütlü katılmaya, ekonomik, politik, yaşamsal istemlerini haykurmaya, gücünü göstermeye çağırıyor.

Partimiz, yığit işçi sınıfımızı, halkımızı, emperyalizme, faşizme, tekellerin egemenliğine karşı savaş birliğini güçlendirmeye, 1 Mayıs'a devrimci, proleter yöntemlerle katılmaya, provokasyonlara karşı uyanıklığını arttırmaya çağırıyor.

1 Mayıslar kızıl halkalarla önümüzdeki devrime bağlanacaktır. Bugün 1 Mayıs alanlarına, yarı devrim meydanlarına, haydi ileri.

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!"

(Atılım, 1 Haziran 1979'dan alınmıştır)

Parti sıralarının arırlığı

V.I. Lenin, Komünist Partisi'nin sıralarında ideolojik ve örgütsel birliğin, parti sıralarında arırlığın, partinin varlığı ve canlı bir eylem gösterebilmesi için başlıca koşul olduğunu vurgular. Bunun partinin tüm gelişme aşamalarında ve özellikle sertleşen sınıf savaşımı dönemlerinde son derece zorunlu olduğunu belirtir. 1917'de Rusya'daki gelişmeleri ve Ekim devrimi deneyimini çözümleyerek şöyle diyor: "Sıralarında reformistler, menşevikler bulundurmamakla, proletarya devrimi yolunda başarıya ulaşamaz, devrimin kazanımları savunulamaz. Bunun ilkesel bir sorun olduğu apaçık ortadadır" (Tüm Yapıtlar, c. 41, s.416). Öte yandan "savaşım sırasında, en gergin, en çetin günlerde parti sıralarında en küçük bir ikircimlilik herşeyi yok eder" (c. 41, s.417) diyor.

Lenin, komünistlerin kiminle, hangi temel üzerinde ve ne için birlik kuracağını da şöyle belirtir: "Birlik, büyük bir dava, yüce bir belgidir. Ama işçi sınıfının davasına, Marksistlerin Marksizm'e düşman olanlarla, onu değiştirenlerle birliği değil, Marksistlerin kendi aralarında birliği gereklidir" (c. 25, s. 79).

Lenin, parti sıralarının birliği ve arırlığını korumak için işçi sınıfı ile burjuvazi, sosyalizm ile kapitalizm arasındaki sınıf savaşımının biçimlerinden biri olan ideolojik savaşımın gerekliliğini belirtir. Bunu, partinin en önemli ödevlerinden biri sayar: "Proletarya partisi, burjuva ideolojisine karşı savaşım için ve belirli bir dünya görüşünü, yani Marksist dünya görüşünü savunmak ve yaşama geçirmek için kurulan özgür, gönüllü bir birliktir" (c. 19, s. 314).

(Atılım, 1 Haziran 1979'dan kısaltılarak alınmıştır)

Politik sergileme

İşçi-köylü emekçi yığınlar arasında yürütülen politik ajitasyon, ideolojik savaşımın önemli bir birleşimidir. Burjuva partilerinin politikalarının birbiri ardından iflâs ettiği, yığınların çıkış yolu aradığı bugünkü koşullarda bunun önemi daha da artmıştır.

Bu süreç içinde emekçi yığınların kendi başlarına çıkış yolunu bulacaklarını ummak, kendiliğinden gelmeye boyun eğmektir. Bu süreci frenlemeye çalışmak da burjuvaziye yardım olur. Tersine, halk hareketinde olası hızlı kabarmalara hazırlıklı olmak, bu süreci bilinçli, örgütlü yığın çıkışlarıyla hızlandırmak günün sorunudur. Yığın hareketi önündeki başlıca ideolojik engelleri kırmak önem kazanıyor. Bu da, yığınların kendi deneylerinden yürüyerek burjuva reformizminin ve oportünizmin pasifliğe iten etkileriyle savaşmayı öne çıkarıyor. Öte yandan egemen güçlerin yıldırma — şaşırtma girişimlerine fırsat veren her türlü hoşist görüşlere karşı çıkmayı gündeme getiriyor. Bunun yansıması, halkın direnişine TKP'nin rotasında yol göstermek için politik ajitasyona yeni bir hız kazandırmak gerek.

Yaşam, emperyalizme bağımlı bu çürüyen kapitalist düzeni halkın gözünde yerden yere çalmak için sayısız olanaklar veriyor. Önemli olan, bunları sıcağı sıcağına değerlendirebilmeyi başarmaktır. Düzenin halk düşmanı özünü halkımızın bilincinde açığa çıkaran politik gerçeklerin sergilenmesini örgütleyebilmektir. Doğru, etkin bir ajitasyonu, politik gerçeklerin, parti politikasının ışığında, günü gününe, çarpıcı ve canlı sergilenmesini ne kadar başarabilirsek, emekçi yığınlar eylem çağrılarımıza o kadar çok kulak vereceklerdir.

İşçi-köylü emekçi yığınların arasına, sınıf savaşımının içine dalmak. TKP'nin programını, devrimci savaş çizgisini yığınlar arasında yaymak. Ülkemizi çıkmazdan ancak halk erkinin, ileri demokratik devrimin kurtarabileceğini göstermek. Politik gerçekleri gecikmeden, en yaygın biçimde açıklamak. Gerici-faşist güçlerin tüm saldırılarına yığınsal karşı çıkmak. Yığınları örgütlemek. Hükümetten yüz çeviren ve daha henüz onu destekleyen güçleri, yığınları Ulusal Demokratik Cepheye kazanmak. Baş düşmana, emperyalizme, işbirlikçi tekeli burjuvaziye karşı birleşebilecek en geniş güçlerin birliğini sağlamak.

TKP'nin öne koyduğu bu devrimci görevlerin çözümünde, politik gerçeklerin sergilenmesi tutulacak önemli bir halkadır(abç).

(Atılım, 1 Haziran 1979'dan alınmıştır)

Leninci parti ilkeleri

Temel Yayınları'nın Mayıs 1979'da yayınladığı, V. Aşan'ın "Leninci Parti İlkeleri" adlı yapıttan alınmıştır.

Parti, demokrasiyi, üyelerin etkinlik ve girişkenliklerini geliştirmek için çaba gösterir. Aşağıdan yukarıya bütün Parti organları seçimle göreve gelir; her parti üyesi seçmek ve bu organlara seçilmek hakkına sahiptir. Bütün Parti organları, Tüzük'ün belirlediği aralıklarla örgütlerine raporlarını sunarlar. Parti üyeleri Parti toplantılarında, konferanslarda ve kongrelerde, Parti komiteleri toplantılarında, Parti yayınlarında, Parti politikasına ve pratik çalışmalara ilişkin sorunları özgürce tartışma, bulunduğu konum ne olursa olsun her komünisti eleştirebilme, öneride bulunma, görüşlerini dile getirme ve bir karar alınmaya değin savunma hakkına sahiptir. Bir karar alındığında — ki bu, örgütte bulunan Parti üyelerinin yarısından çoğunun oyuyla olur — hangi yönde oy kullanmış olursa olsun, tüm Parti üyeleri buna uymak zorundadırlar.

Parti demokrasisinin genişletilmesi Komünistlerin ve Parti örgütlerinin girişkenliğini ve etkinliğini geliştirmek bakımından daha fazla merkezîyetçiliği getirir. Parti Merkez Komitesi düzenli olarak ileri yöntemler geliştirir ve tüm Parti örgütlerinin bunları uygulamasını ve yaygınlaştırmasını gözetir. Merkezîyetçilik bir örgüt içinde biriken ileri deneyimin, Parti'nin tümünün malı olmasını sağlar.

Yani merkezîyetçilik, demokrasinin anti-tezi değildir. Geniş demokrasi, Lenin'in "eylem birliği, düşünce ve eleştiri özgürlüğü" olarak tanımladığı sıkı Parti disiplinliyle birlikte yürür.

Seçim platformunda birleşemeyen Yüro-komünistler “başka şeyler”de birleşiyorlar

Ayla Antepli

Geçtiğimiz hafta içinde Ortak Pazar ülkelerinde Avrupa Parlamentosu için ilk, doğrudan seçimler yapıldı. Bu ülkelerdeki genel seçimlere kıyasla, Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılım düşük oldu. Katılım oranı İngiltere’de %31’in üstüne çıkmadı. Sonuçları açısından ise, yine genel seçimlere kıyasla, sağ partilerin oyları arttı.

Komünist partileri bu seçimlere ortak bir platformla girmediler. İrlanda Komünist Partisi ve İngiltere’de Yeni Komünist Partisi seçimleri boykot etti. Bunların dışındaki komünist partiler seçimlere katıldı. İngiltere Komünist Partisi ise kendi adaylarıyla değil, İşçi Partisi adaylarını destekleyerek katıldı.

Kimin çıkarları savunuluyor?

Ortak Pazar ülkeleri komünist partileri, 1978 yılı yaz ve sonbaharında bu seçimleri ve seçimlere ortak bir platformla girip girmeyeceklerini tartıştıkları bir dizi toplantılar yapmışlardı. Ne var ki, sonuçta, her partinin ulusal konunun çok farklı olduğu gerekçesiyle ortak bir platform oluşamayacağı ve partilerin ayrı ayrı ulusal platformlar çerçevesinde çalışmalarını kararlaştırıldı. Ortak hareket etmeye karşı çıkan Fransız Komünist Partisi bu görüşünü şöyle belirtiyordu: “...bizi ilgilendirdiği kadıyla, herhangi bir minienternasyonal bağlanmayı, ulusal istemlerimizi bir Avrupa partisine bağlamakla kategorik olarak reddediyoruz”.

Her komünist partisi çalışmasını savaşını kendi ülkesinin koşullarını göz önünde tutarak planlamak, yolunu içinde bulunduğu objektif koşullara göre çizmek zorundadır. Ama bu her örgüt için geçerlidir. Ve de komünistler her şeyden önce bütün dünya işçilerinin ortak çıkarlarını, sınıf çıkarlarını, bütün dünya kapitalistlerinin ortak cephesine karşı savunurlar. Safalar uluslara göre değil sınıflara göre belirlenir. Bu nedenle, ulusal koşullar değerlendirilerek çizilecek yollarla proletaryanın enternasyonal birliği, proletarya enternasyonalizmi çelişmez. Çelişmezliği bir yana, proletarya enternasyonalizmi olmadan, ortak savaşım yürütülmeden bu yollar bir yere çıkmaz.

Avrupa komünizmini savunan partiler arasında Ortak Pazar ve “Avrupa” parlamentosu konusunda görüş ayrılıkları vardır. İtalyan Komünist Partisi’nden G. Amendola şöyle diyor: “9 Ortak Pazar üyesi ülkenin komünist partileri arasında, Ortak Pazar’ın değerlendirilmesi ve partilerin buna ilişkin somut önerileri üstünde derin ayrılmalar oldu-

ğu sır değildir ... Avrupa’daki diğer politik gruplaşmalar arasında da benzer durumlar vardır... Bu ayrışma, çeşitli partilerin kendi ulusal gerçeklerini yorumlayış biçiminden ve bağımsızlıklarını vurgulama eğiliminden doğuyor. Biz bu eğilimi olumlu buluyoruz. Avrupa komünizmi bu eğilime uygundur” (Italian Communist, İKP’nin Dış Bülteni, No.2, Nisan-Haziran 1978).

İspanya ve İtalya komünist partileri AET içinde entegrasyonun artmasından, topluluğun hem politik hem de ekonomik olarak genişlemesinden ve “Avrupa” parlamentosuna ve Bakanlar Konseyine daha fazla yetki verilmesinden yanadırlar. Fransa ve İngiltere partileri ise buna karşıdır. Ne var ki bütün Avrupa Komünist partilerin üstünde görüş birliğine vardığı bir nokta vardır: Her partinin kendi ülkesinin “ulusal çıkarlarını” ve “ulusal bağımsızlığını” savunması!

Fransız Komünist Partisi şöyle diyor: “Avrupa işçilerinin ve Dokuzlar’ın komünistlerinin savaşımı ve istemleriyle en derin dayanışma içinde olmamıza karşın, bu biçimde davranamayacak kadar da ulusal çıkarlarımızın bilincindeyiz. Bunun bizim uygulamamızda yeni olmadığını belirtirim. 1973’den beri Avrupa Parlamentosu üyesi olan Fransız komünist sayıtlar her zaman tek ödevlerinin Fransız ulusal çıkarları olduğunu belirtmişlerdir” (Eurored, İngiltere Komünist Partisi’nin Batı Avrupa Komitesi yayın organı No:8).

“İyice olgunlaşmış oportünizm”

1. Dünya Savaşı sırasında İkinci Enternasyonal içindeki oportünistler “anayurdu savunmak” ve “ulusların yazgılarını belirlemesi” belgilerinin arkasında kendi emperyalist burjuvalarıyla işbirliğine girmişlerdi. Kautsky bu ihaneti şu sözlerle haklı göstermeye çalışıyordu: “Anayurdunu savunmak herkesin hakkı ve görevidir. Gerçek enternasyonalizm bu hakkın, benim ülkemle savaş içinde olan ülke sosyalistleri de olmak üzere bütün ülkelerin sosyalistlerine tanınmasını gerektirir” (Aktaran Lenin, *Toplu Yapılar*, İngilizce basım c. 21, s. 219)

Lenin, “anayurdun savunması” adına Alman işçilerinin Fransız işçilerini kurşunlamasını haklı gösteren oportünistleri sosyal-sovenistler olarak tanımladı. Sosyal-sovenizmin, “iyice olgunlaşmış oportünizm”, kendi burjuvazisiyle ideolojik ve gizli işbirliğinden” açık ve çirkin işbirliğine geçmiş oportünizm olduğunu gösterdi (Lenin, c. 21, s. 443-444).

Oportünizm I. Dünya Savaşı öncesi dönemde, kapitalizmin “barışçıl” koşullarında gelişti, olgunlaştı. 1914-

Bir İngiliz gazetesi İngiltere’de Avrupa Parlamentosu seçimlerine halkın gösterdiği “ilgiyi” şöyle karikatürize ediyor:

— Arthur Egbert Miller, Muhafazakar Partiden. İki oy. Arthur Egbert Miller’in seçim bölgesinden Avrupa Parlamentosuna sayıtlav seçildiğini resmen ilan ediyorum.

1915 yıllarında öyle olgunlaştı ki burjuvaziyle açık işbirliğine gitti. Avrupa ülkelerinin burjuvaları büyük devlet çıkarları için, sömürgelerin ve etki alanlarının yeniden paylaşılması için emperyalist savaş başlattığında “ulusal çıkarlar” uğruna kendi ulusal burjuvalarıyla işbirliği yaptı. Emperyalistlerarası savaşta, bu savaş kendi ulusal burjuvazisine karşı iç savaş çevirmek için çalışacağına taraf oldu.

Kapitalist Avrupa’da gelişen üretici güçler kendine dar gelen ulusal sınırların dışına taşmıştır. Kapitalist Avrupa’da entegrasyon demek, en başta ve her şeyden önce, bu darlığın emperyalist yoldan giderilmesi demektir. Pazarların ve etki alanlarının barışçı yoldan yeniden paylaşılmasıdır. Ortak Pazar, kolektif yeni-sömürgecililiğin mekanizmasıdır.

Lenin, “Avrupa Birleşik Devletleri”nin kurulması konusunu değerlendirirken iki noktayı vurguladı. Birincisi: “Kapitalizm altında bir Avrupa Birleşik Devletleri, sömürgelerin paylaşılması üstünde bir anlaşma demektir”... Bu “Avrupa kapitalistleri arasında bir anlaşma olarak olanaklıdır... Ancak hangi amaçla? Yalnızca Avrupa’daki sosyalizmi birlikte ezme, sömürge vurgunlarını Japonya ve Amerika’ya karşı korumak amacıyla” (Lenin, c. 21, s. 341). İkincisi: “... şu anda birçok ülkede işçi sınıfı hareketi içinde utkan olan oportü-

nistler, sistemli ve şaşmadan tam bu yönde çalışıyorlar. Dünyanın paylaşılması demek olan, bir avuç çok zengin ülke için tekel kârları demek olan emperyalizm, proletaryanın üst kesimini rüşvetle satın almayı ekonomik olarak olanaklı kılıyor ve böylece oportünizmi besliyor, biçimlendiriyor ve güçlendiriyor” (Lenin, c. 22, s. 281).

Lenin’in “Avrupa Birleşik Devletleri” üzerine yazdıkları bugün Ortak Pazar için geçerli midir? Evet geçerlidir! Yalnız ufak bir farkla. Bugün Sovyetler Birliği de vardır. Ortak Pazar ona da karşıdır.

Ortak Pazar, Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelere karşı, Japonya ve Amerika’ya karşı ve orta ve az gelişmiş kapitalist ülkelere karşı bir emperyalist bloktur. Bu amaçla kuruldu, bu amaçla yürütülüyor.

Ortak Pazarın özü

Ortak Pazar’ın ilk kurucularının ana amaçlarından biri, Batı Avrupa ekonomisini başarılı devrimler yapmış olan Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomilerinden ayrı, “bağımsız” olarak örgütlemektir. Bu amaç Afrika ve Asya’nın yoğunlaşan emperyalist sömürisiyle yakından bağlıydı. Böylece Sovyetler Birliği’ne ve sosyalist ülkelere karşı da yeni bir cephe açılacaktı.

1948 yılında Sunday Times gazetesi şöyle yazıyordu: “Mr Dulles (ABD dışişleri bakanı) bir süredir Afrika kıtasını geliştirmek için parasal ve teknik yardım yapılmasını öneriyor... Afrika’nın, Batı Avrupa’ya Doğu Avrupa kaynaklarından bağımsız kılabilceğini ve amacın da bu olması gerektiğini söylüyor”. İngiltere İşçi Partisi’nin aynı yılda yayınladığı “Batı Avrupa İçin Plan” da ise şöyle yazıyordu: “Batı Avrupa’nın bağımsız bir ekonomik birim olarak kendi başına yaşayamayacağı açıktır. ... Amerikan kaynaklarına bağımlılığımızı gerçek olarak azaltmak her şeyden önce Afrika kıtasının muazzam kaynaklarını geliştirmeye bağlıdır. Fakat böyle bir geliştirme, Afrika’da sorumluluğu olan güçlerin işbirliğine bağlıdır” (P. Dutt, *The Crisis of Britain and the British Empire*, International Publishers, N.Y. 1953, s. 219-221). Türkiye’nin “dışa bağımlılığını” azaltmak için “İslam Ülkeleri Ortak Pazarı” kılıfı altında Ortadoğu’ya açılmayı öneren bizim “anti-emperyalistlerimiz”in kulakları çınlasın!

Afrika ve Asya’nın, kapitalist Avrupa emperyalist güçleri tarafından ortaklaşa, kolektif sömürüsü bugün iyice yol almıştır. Bu, örneğin 1975 yılında Ortak Pazar’la Afrika, Karayipler ve Pasifik bölgelerinden 46 ülke arasında imzalanan “özel anlaşma”da (Lome Konvansiyonu) açıkça

Yunan içsavaşı unutulmayacaktır

Yunan içsavaşı kahramanlarından General Serafi'nin eşi Maria Serafi ile yaptığımız röportajı sunuyoruz

General Serafi
içsavaş
günlerinde

yansıyor. Bu anlaşmayla 46 ülke Ortak Pazar ülkelerinden yapılacak dış alımlara öncelikler ve ayrıcalıklar tanıyacak ve AET ülkelerinin yatırım yapmasını kolaylaştıracaktı. Ortak Pazar kendisi için bu hakları elde ederken, bu ülkelerin ürünlerine yüksek gümrükler koyuyordu.

AET ile orta ve az gelişmiş ülkeler arasındaki bu "özel anlaşma"nın yenilenmesi Avrupa Parlamentosu seçimleri sırasında tartışıldı. AET komisyonu tarafından ileri sürülen yeni istemlerden biri de Ortak Pazar şirketlerinin bu ülkelerdeki yatırımlarının garanti altına alınmasıydı.

Avrupa kapitalistleri arasında anlaşma, kolektif yeni-sömürgecilik ve "ulusal" finans kapitali'nin içiçe geçmesi eğilimleri, çeşitli "ulusal" finans kapitaler arasındaki çelişkileri ortadan kaldırmıyor, arttırıyor. Çünkü kapitalizm altında gerçekleştirecek tek bir birleşme vardır. Bu zayıf sermayelerin, güçlü sermayelerin egemenliği altına girmesi ve soyulmasına dayanan birleşmedir. Lenin, "daha güçlü bir kapitalizmin, zayıf kapitalizmin elindeki vurgunları almayacağını düşünmek abestir. ... Güçlü kapitalistlerin zayıf kapitalistlerle yanyana durup da onların elindeki herşeyi kapmayacağı beklenemez mi?" diyor (Lenin, c.31, s. 443). Bu durum ülkeler arası ilişkiler için de geçerlidir.

Emperyalistler arası savaş durmaz. Yalnızca biçim değişir. Gümrük savaşları, para savaşları, örgütlü emperyalist bloklar vb "dünya pazarında kimin üstün olacağını belirleyecek olan, sonul endüstriyel savaşa hazırlıktan başka birşey değildir" (Kapital İngilizce Basım c. 3. s. 447-478)

Avrupa Komünizmi sosyal şovenizmdir

Bugün kapitalist Avrupa, Japonya ve Amerika arasında bu biçimlerde ekonomik savaş vardır. Gelişmiş kapitalist emperyalist ülkelerle orta ve az gelişmiş ülkeler arasında... İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya arasında... Avrupa komünistleri, ister AET'ye karşı, isterse onun güçlendirilmesinden yana olsunlar bu savaşa katılıyorlar...

Günümüzün Avrupa komünizmiyle 1914-15'lerin sosyal-şovenizmi karşılaştırmak doğru mudur? Evet doğrudur. Avrupa komünizmi ve sosyal-şovenizmin ekonomik temeli aynıdır. Her ikisi de emperyalizmin, emperyalist güçlerin, dünyanın yeniden paylaşılması, diğer ülkeleri sömürme ve ezme "hakkı" için yürüttüğü savaşın ürünüdür. Yalnız bunun biçimi değişmiştir. Avrupa komünizmi ve sosyal-şovenizm! Her ikisi de oportünizmle emperyalist burjuvazi arasında açık bir işbirliği demektir.

İTİB'in girişimiyle 26 Mayıs 1979 günü Londra'da düzenlenen "Anti-Emperyalist Dayanışma Konferansı"nda Yunanistan içsavaş kahramanlarından General Serafi'nin eşi Maria Serafi de bulunuyordu. General Serafi Yunanistan iç savaşında aktif rol almış, tüm yaşamı boyunca Balkan dostluğunu, Yunanistan ve Türkiye halkları arasında kardeşlik ilişkilerini savunmuş bir kahramandır.

İşçinin Sesi bu toplantıda Maria Serafi ile aşağıdaki kısa görüşmeyi yaptı:

Soru: Kardeş Yunanistan halkının geçirdiği şanlı bir iç savaş deneyimi var. Bu deney bizim için de büyük önem taşıyor. Bize iç savaş hakkında birşeyler söyley misiniz?

Yanıt: II. Dünya Savaşı sırasında Yunanistan'da bulunan İngiliz emperyalistlerinin savaş sonrasında yürüttüğü politika, krallığı yeniden kurmak-

tı. Bu yönde yaptıkları baskılar savaş sonrasında destekledikleri gericiiler ile EAM (halk cephesi) ve ELAS (halk ordusu) arasında, 1944 aralığında çıkan çatışmayı getirdi. Bu çatışma Varkiza anlaşması ile sonuçlandırdı. Anlaşma silahları bırakmayı öngörüyor, II. Dünya Savaşı'nda Nazilerle işbirliği yapan gericiiler karşısında devrimcileri silahsız bırakıyorlardı.

Nitekim hemen ardından saldırın başladı. Faşistlere karşı savaşmış kahramanlar tutuklandı. Çeşitli suçlarla yargılanmaya başlandı. Bunun sonucu halk ordusu silahlarını gerici-liğe çevirdi.

İç savaş halkın zulme karşı yığın-sal tepkisiydi. "Kuzeyin karışması" veya "sosyalist ülkelerin kışkırtması" gibi söylentilerin aslı yoktur. Doğal olarak, büyük destek verdiler. Ancak iç savaş tümüyle bir halk savaşıydı. Baskıya karşı halkın başkaldırması-

dı. Soru: Balkan işbirliği, Yunanistan ve Türkiye halkları arasındaki ilişkiler hakkında General Serafi'nin görüşlerine ilişkin birkaç söz söyley misiniz?

Yanıt: Tüm yaşamı boyunca Balkan dostluğu, Yunanistan ve Türkiye arasındaki ilişkilerin düzeltilmesini desteklemişti. Askerliğinin ilk yıllarında, önce Türkler sonra da Bulgarlara karşı savaş sırasında bile bu halkların dost olması, aralarında kardeşlik bağlarının kurulması gereğine inanırdı. Emperyalistlerin, kendi çıkarları için bu ülkelerin birbirleri ile savaştığını görüyordu. Bu ülkeler için umudun dostluk ve kardeşlik olduğuna inanıyordu. Çünkü temelde halkların çıkarları aynıydı. Türkiye ve Yunanistan halklarının durumunu anlatmak için sık sık "aynı kazanda kaynıyoruz" deyimini kullanırdı.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi
Genel Sekreteri Leonid Brejnev

Bu yılın Mayıs ayında Sovyetler Birliği ile ABD, SALT II adıyla bilinen Stratejik Silahları Sınırlama Anlaşması görüşmelerini tamamladılar. Anlaşma uzun menzilli savaş uçaklarının ve roket rampalarının sayılarının sınırlandırılması, diğer çeşitli silahların sayılarının düşürülmesini öngörüyor.

İlk SALT anlaşması 1972 yılında imzalanmıştı. İkincisi ise 1974'de imzalanacaktı. Batıların "üstünlük" ve "kontrol" konularındaki ısrarları nedeniyle anlaşma 5 yıl ertelendi.

Görüşmeler Sovyetler Birliği'nin Leninci barış politikasını ardıcıl uygulaması sayesinde ilerledi ve sonuçlandı. Sovyetler Birliği nükleer bir dünya savaşını önlemeyi dış politikasının en önemli amaçlarından biri

olarak görüyor. Barış, sosyalist sistemin gelişmesi, ulusal kurtuluş savaşlarının utkulara varması ve kapitalist ülkelerin işçi sınıflarının güçlenmesinin koşullarından biridir. Bu amaca ise silahlanma yarışını durdurmadan ulaşmak olanaklı değildir.

Bugün dünyada savaşın ve baskının tek nedeni emperyalizm, özellikle ABD emperyalizmidir. Dünyada sosyalizmin güçlenmesi ve halk savaşlarının emperyalizmden kurtulma yolunda yürütmesi sonucu emperyalizm, savaşlara ve askeri hareketlere daha fazla başvuruyor. Bu, ya açıkça bir emperyalist devlet eliyle, ya da üstü kapalı olarak kukla rejimler eliyle oluyor.

Emperyalist ülkelerin, özellikle ABD'nin silahlanma yarışı büyük bir

hız kazandı. Sayısız ölümler ve yıkım silahları depolandı. Bu silahlar Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelere, ulusal kurtuluş hareketlerine ve emperyalist sömürü altındaki ülkelere yöneliktir. Milyonlarca uzman, teknisyen, laboratuvar, fabrika ve okulun hizmet ettiği askeri - endüstriyel kompleksler, emperyalizmin dev makinelerini oluşturdular.

Sovyetler Birliği bu makinenin durdurulması yolundaki barış politikasını ısrarla sürdürdü, sürdürüyor. Dünyadaki tüm ilerici ve devrimci güçlerin görevi Sovyetler Birliği'nin bu politikasını desteklemektir. Dünyada emperyalizme karşı savaşın öncüsü ve dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği'ne yönelik her türlü saldırıya karşı savaşımdır.

SALT II Sovyetlerin ardıcıl Leninci politikasının ürünüdür

Yaz Taarruzu başladı

"Devrimci özveri olmadan devrimci savaşım olmaz!"

"İdeolojik gücü maddi güce çevirelim!"

"Burjuvazi ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu!"

İTİB'in gelenekselleşen bir Yaz Taarruzu daha başladı. İTİB'li militanlar bu Yaz Taarruzu'nda yine Türkiye'deki devrimci durumun yüklediği görevleri yerine getirebilmek için daha büyük bir hınc ve kararlılıkla çalışıyorlar.

Bu yıl Yaz Taarruzu şu üç belgiyle başladı.

1. "Devrimci özveri olmadan devrimci savaşım olmaz!"
Sözde devrimci değil, gerçekten yaşamını herşeyiyle bu savaşa adanmış devrimciler olmak için, bunu

İdeolojik gücü maddi güce, ancak yığınları harekete geçirme yoluyla çevirebiliriz. Bunun yolu da örgütü daha güçlendirmekten geçer. Olanaklarını genişletmekle olur. Hedefimiz Yaz Taarruzu ile örgütü daha güçlendirmek, eylemlerinin açınımlını sağlamaktır.

3. "Burjuvazi ve oportünizme karşı Yaz Taarruzu!"

Türkiye'de, işçi sınıfımızın devrimci savaşını faşizme turmanma yoluyla ezmeye çalışan burjuvazi de, devrimci durumun görevlerini yerine

koşullarında yeni bir hız verme hedefini kendi ölçülerimizde yaşama da geçirmiş oluyoruz. Lenin'in "Ne Yapmalı" yapısını bitirdik. Şimdi "İki Taktik" yapısına başlıyoruz. Onu "Devlet ve Devrim" ve "Dönek Kautsky" izleyecek.

Aynı zamanda bu yılın Yaz Taarruzu'nda emek eğitimi de önem sırasına en başta geliyor. Militanlar yalnız hazır paraları varsa, bununla yükümlülüklerini yerine getirmiyorlar. İşçiler fazla mesai yapıyorlar. Öğrenciler iş bulup çalışıyorlar.

Her yıl olduğu gibi bu yıl da en çok katkı yapan üç kişiye armağanlar verilecek. Ama katkının değeri ne denli emek verildiğiyle ölçülecek. Yine en düzenli katkı yapan üç kişi armağan olacak. Bu yıl, her hafta en fazla özveri gösterene verilecek armağanın yanısıra, en fazla bağış toplayan da armağan olacak. Ayrıca her hafta Taarruz boyunca en çok toplam katkı yapana da Yaz Taarruzu Kupası verilecek. Toplam en çok katkı yapanın değişmesiyle, Kupa da el değiştirecek ve Taarruz sonunda en yüksek katkıyı yapanda kalacak.

Hedefin

üstüne çıkacağız

En çok sayıda sempatisizani Yaz Taarruzuna katmak en önemli hedeflerden birini oluşturuyor. Militanlar fabrikaları, iş yerlerini, okulları dolaşıyorlar. İşçileri, öğrencileri bu özveri yarışına katkıda bulunmaya çağırıyorlar. Yaz Taarruzu kartları karşılıklı bağış topluyorlar. Bu amaçla İTİB MYK çıkardığı bildiride şöyle diyor:

"Biz İngiltere'deki devrimciler, ülkemizde süregiden şanlı savaşımın asla kopmadık. Eylemimizle, ideolojik çalışmamızla her an kavga için hazırız. Bununla bağlı olarak Yaz Taarruzu yepyeni bir ortamda, ideolojik savaşımın yeni bir önem kazandığı dönemde başlıyor. Tüm yoldaşların içinde, katkıda bulunmanın, bu kutsal savaş için özveri yapmanın coşkusu var. Bu emek eğitiminden yine alınımın aklıyla çıkacağız.

Üstümüze düşen görevi var gücümüzle çalışıp yerine getireceğiz. Koyduğumuz hedefin üstüne çıkacağız. Çevremizdeki tüm ilericileri, yurtseverleri bu kampanyamıza katıp kolektifimizin üstünlüğünü kanıtlayacağız."

Utkuyla

sonuçlandıracağız

Yaz Taarruzu gelenek olarak kök saldı. Yoldaşlar tüm haftalıklarını, Pazar toplantılarında kıvançla, gönüllü olarak getirip örgüte veriyorlar. Armağanı almak için devrimci yarışa giriyorlar. Armağanlar Marks, Engels, Lenin citleri vb. Ama yarışmayı körükleyen yalnızca bunları alma isteği değil, en fazla katkıyı yapmanın getirdiği onur oluyor.

11-12 yaşındaki çocuklarımız yaptıkları pastaları getirip örgüte satıyor. Kimimiz saatini, ceketini, radyosunu bağışlıyor. Kimimiz yükümlülüğünü yerine getirmek için uzaktaki işine yürümek pahasına

motosikletini satıyor. Ve tek bir yumruk olarak hedefe emin adımlarla yürüyoruz.

Bu yılın Yaz Taarruzu'nun ilk toplantısında coşku yaratan bir şey de İşçinin Sesi'nin yeniden çıkmaya başlaması oldu. Pazar toplantısına gelen ilk sayının birini tüm yoldaşlar imzaladılar. Gazete açık arttırmaya çıkarıldı. İmzalı sayı 76 pounda satıldı. Böylece gazeteye verilen önemle, devrimci özverinin bağı parlak bir biçimde kanıtlandı.

Bu Yaz Taarruzu'nu da utkuyla sonuçlandıracağız.

Burjuvazi ve oportünizme karşı,
HAYDI YAZ TAARRUZUNA!

Vladimir Alexandrof Sovyet dış politikasını anlattı

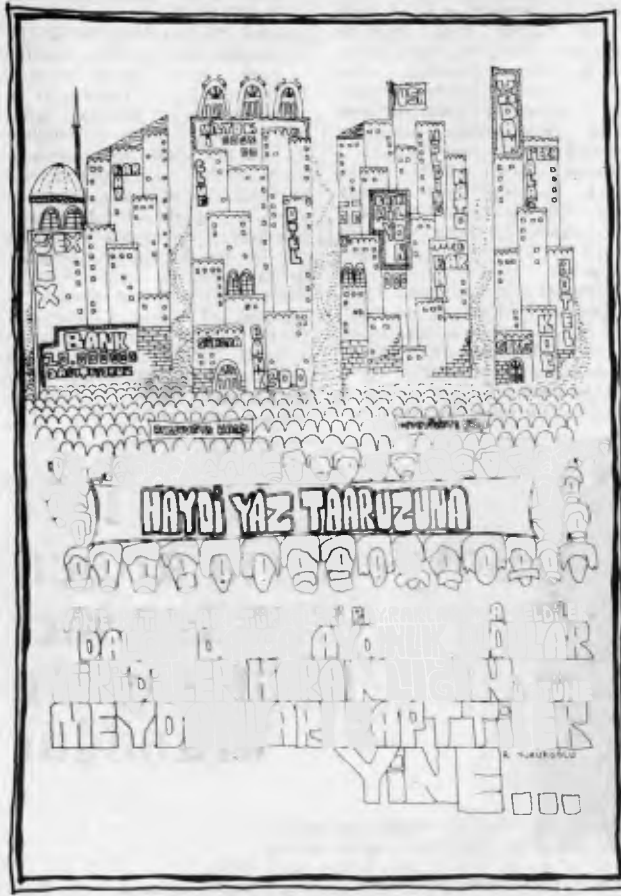
10 Haziran 1979 günü Sussex Türkiye İlericiler Birliği Britanya-Sovyet Dostluk Derneği ile birlikte bir toplantı düzenledi. Toplantıda Prof. Vladimir Alexandrof Sovyetler Birliği'nin dış politikası üzerine bir konuşma yaptı.

Moskova Üniversitesi'nde Politik Bilimler profesörü olan Vladimir Alexandrof Sovyet dış politikası üzerine verdiği konferanslarla tanınmıştır.

Vladimir Alexandrof konuşmasına Sovyet dış politikasının, Lenin'in Ekim Devriminden sonra koyduğu ilkelere dayandığını belirterek başladı. Daha sonra silahsızlanma, SALT II, Çin'in izlediği politika ve Ortadoğu sorunu gibi ana konulara değinerek konuşmasını sürdürdü. Silahlanmayı artıran emperyalistlerin "Sovyet tehdidi" propagandasıyla gerçek tehlikenin kendileri olduğunu gizlemeye çalıştıklarını belirtti. "Silahsızlanma Sovyet halkı için ana sorunlardan biridir. II. Dünya Savaşı'nda 20 milyon şehit veren Sovyet halkı yeni bir dünya savaşının patlamasına karşıdır" dedi.

"Geçen on yıl içinde Sovyetler Birliği silahsızlanma için en az yüz somut öneri yaptı. Ancak emperyalist güçler bunları dikkate almadı" diyen Alexandrof, SALT II anlaşmasının silahlanma yarışını yavaşlatmak ve bu yönde harcanan paranın daha faydalı işlere yönlendirilmesi için önemli bir adım olduğunu söyledi.

Toplantıya çok sayıda Türkiye işçi ve öğrenciler katıldı. Vladimir Alexandrof'un konuşmasını ilgiyle izleyen dinleyiciler toplantı sonunda Sovyetler Birliği dış politikasına ilişkin çeşitli sorular sordular. Canlı bir hava içinde geçen toplantı uluslararası işçi sınıfına ve kurtuluş savaşını veren halklara en büyük destek olan Sovyetler Birliği'nin Lenin'ci dış politikasını aydınlatmıştı.

Yaz Taarruzu kartlarını gazetemizden isteyebilirsiniz

pratikte kanıtlamak için bu özveri yarışına girdik. Bu nedenle her yıl olduğu gibi bu yıl da hedefi bir önceki yılın üzerine çıkardık. Tüm militanlar da özveri düzeylerini yükseltmek için kişisel yükümlülüklerini bir önceki yılın daha üstüne çıkardılar.

Yaz Taarruzu bu harekete bir rasantı sonucu bulaşmış sözde devrimcileri de ayıklıyor. Sapla samanı somutta ayırıyor. Örgütü kaypak, salanlılı unsurlardan temizliyor, arı devrimciler örgütü haline getiriyor.

2. "İdeolojik gücü maddi güce çevirelim!"

getirmeyen, ileri demokratik halk devriminin görevlerini yerine getirmeyen, ileri demokratik halk devriminin yolunu tıkayan oportünizm de aynı düşman cepheye yer alıyor. Yaz Taarruzu'nu hem burjuvaziye, hem de işçi sınıfı içindeki bu oportünistlere karşı savaşta güçlenmek için yürütüyoruz.

İdeolojik eğitim, yoğun sürüyor. 8-10 kişilik gruplar olarak bir süre önce başlatılan Lenin çalışması Taarruz boyunca haftada iki gece devam ediyor. Böylece, her zaman önemli olan ideolojik savaşıma günümüz